

Brassói Lapok

XXXIX. évtolyam

291. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétfő

1933. évi december 18

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott utján fizet, az előfizetési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbizetési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-számok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK SZATMÁRT!

Utolsó nagy roham a választók bizalmáért

A Maniu-név is elvesztette régi varázsát

Rendeletek a választási szabadságról, amit sok helyen nem respektál a csendőr

Bukarest, december 17

A választási propaganda, a szavazatokért való nagyhangú licitálás most, vasárnap éri el tetőfokát, ez lévén az utolsó ünnepnap a szerdai képviselő- és a pénzügyi szenátorválasztás előtt. Mindegyik párt felvonultatja ezúttal nagyszámú, leghatásosabb szónokait is legkiválóbb korteseit a „parasztfogás” egész fegyverzetével.

Ugy a főváros, mint az ország minden számottevő helyisége visszhangzan a fogvasárnap a nagy népgyűlések zivajától. A kormánypárt Bukarestben vasárnap három hatalmas gyűlést tart, amelyek mindegyikén felszólal maga Duca miniszterelnök is. A nemzeti parasztpárt a Tomis-teremben tart népgyűlést s azon Maniu lesz a vezérszónok. A többi párt vezérei is kiállnak a hordóra s nem lesz sehol egyetlen üres gyűlésterem sem. A hatóságok széleskörű intézkedéseket tettek, hogy elejét vegyék az esetleges összetűzéseknek és kilengéseknek.

Hány megyében jelöltek az egyes pártok?

A központi választási bizottság véglegesen lezárta a jelölő-listák országos jegyzékét s már minden egyes törvénykezési elnöknek megküldte a távirati utasítást a szavazó-lapok kinyomatására.

Az összeállított táblázat szerint csak a kormánypárt jelölt kivétel nélkül az ország valamennyi megyéjében. A jelölések dolgában utána a nemzeti-parasztpárt következik, amely csupán Brassó megyében maradt le Voicu Nitescu, illetőleg a vajdaisták jóvoltából. A Magyar Párt Erdély 22 megyéjében nyújtott be jelölő-listát a képviselőválasztásokra.

Marosmegyétől eltekintve mindenütt jelölt az Argetoianu-féle agrárliga is, amely nagy rohamra indult a szavazathajrában. Három megye kivételével országgszerte jelölt Junian és Stere radikális parasztpártja, valamint Lupu pártja is. A Zsidó Párt 38 megyében vesz részt a képviselőválasztási küzdelemben. A konzisták 46 megyében léptek fel, a szociáldemokrata párt pedig 39 megyében állított képviselőjelölteket.

Lupu és Junian pártjára szavaznak a szociáldemokraták, ahol nincs saját listájuk

A szociáldemokrata párt egyébként hét megyében, a besszarábiai Cetatea-Albában és az erdélyi Szilágyban azért nem tudott jelöltni, mert megbízottait megakadályozták a lista benyújtásában. Tekintettel erre, a párt végrehajtó-bizottsága tegnap tartott ülésén utasította a Cetatea-Alba megyebeli hivat, hogy ott Junian pártjára szavazzanak, míg a szilágy megyei szociáldemokrata szavazók arra kaptak utasítást, hogy a Lupu-párt listáját támogassák. Érdekes, hogy a szociáldemokraták éppen két legerősebb megyéjüket veszítették el, mert a tavalyi választáson Cetatea-Albában 12.000, Szilágyban meg 10.000 szavazatot nyertek. A

végrehajtóbizottság általában felszólította a szociáldemokratákat, hogy azokban a megyékben, ahol nincsenek saját jelölteik, úgy a képviselő-, mint a szenátorválasztáson a demokratikus pártok listáira adják szavazataikat. Ebből a szempontból a vezetőség elsősorban Junian és Lupu pártjait ajánlja.

Rendeletek a választási szabadságról

A belügyminiszterium egyre-másra adja ki a körrendeleteket a megyei prefektusoknak a választások szabadságának biztosítását illetően, csak hogy megnyugtassa az ellenzékét.

Legújabb rendeletében Inculetz belügyminiszter utasította a prefektusokat,

ügyeljenek arra, hogy a hatósági közegek kivétel nélkül respektálják a választási szabadságot s egyformán kezeljék az összes pártokat, minden kedvezés, vagy pártfogolás nélkül. Egyetlen hatósági közegnek sem szabad nyomást gyakorolnia a választókra.

A rendőrhatalósági szerveknek, csendőröknek, jegyzőknek, főszolgabíráknak, stb. nem szabad a szavazó-helyiségekben tartózkodniuk, másrészt a pártok jelöltjeit és bizalmi embereit semmiképpen sem szabad meggátolni abban, hogy törvényes jogukat gyakorolhassák. Egyidejűleg kötelesek a prefektusoknak felügyelni arra, hogy a választási napokon egész megyéjükben s különösen a szavazóhelyi-

Maniu sem szent már

Karánsebes, december 17.

A nemzeti-parasztpárt karánsebesi tagozata pénteken tartotta meg választási népgyűlését. A gyűlés főszónoka maga a párt vezére, Maniu Gyula volt. A karánsebesi választási gyűlést azonban nem Maniu tette nevezetessé, hanem azok az előzmények, amelyek az egykor annyira népszerű nemzeti-parasztpárttal, sőt éppen Maniuvall kapcsolatban szinte megdöbbentő erővel hatnak.

A karánsebesi pártvezetőség a gyűlést nem péntekre, hanem csütörtökre tűzte ki. Maniu is erre a napra kapott meghívást s utnak is indult, de csak Lugosig érkezett el. Lugoson megállott, mert furcsa értesítést kapott.

Karánsebesi hívei figyelmeztették, hogy a gyűlés hírére a Karánsebestől nem messze fekvő Kerpa község híres verekedő legényei revolverekkel és botokkal vonultak be a városba, hogy a volt kormánypárt választási népgyűlését megzavarják.

Ezek előtt a legények előtt bizony Maniu személye sem volt „szent”, hogy szándékuktól elállottak volna s így a karánsebesi pártvezetőség jobbnak látta a gyűlés elhalasztását s a vezérnek Lugoson való megállítását, nehogy olyan politikai botrány legyen a dologból, amilyen Romániában még nem volt. A kormánypárt és a többi ellenzéki párt, nyilván, kárörvendő haholával fogadták volna azt a hírt, hogy a kerpai verekedők nem tisztellék még Maniu személyét sem.

Maniu tehát megállott Lugoson, közben pedig a nemzeti-parasztpárt karánsebesi vezetősége táviratozott a belügyminiszteriumba. Innen hamarosan rendelet jött a helyi hatóságokhoz, hogy a kerpai verekedőket távolítsák el a város területéről. A rendőrség eleget tett a rende-

letnek s így Maniu további útja felszabadult.

A pénteken megtartott választási gyűlésen egyébként nem történt semmi nevezetesebb. Maniu hosszú beszédet tartott. Utoljára 1912-ben volt Karánsebesen. Akkor ígéretet tett, hogy ebben a városban nemskára a román nyelv lesz az ur. Most hivatkozott arra, hogy ígéretének eleget tett. Aztán beszélt politikai célkitűzéseiről is. Kezdetből fogva az alkotmány módosítása volt a célja. Háromszor tett kísérletet, de sikertelenül. Először, amikor kormányon volt, a régensztanács uralkodott és zavaros idők voltak. Másodszor, amikor kormányra került, a belpolitikai helyzet tette kedvezőtlené az időt. Harmadszor pedig hamarabb megbuktatta a politika, semhogy dülőre vihette volna

ségekben a legteljesebb rend és nyugalom uralkodjék.

Az új körrendelettel kapcsolatban lamandi belügyi alminiszter fogadta a sajtó képviselőit és hangoztatta, hogy a kormánynak olyan fölényes a választási helyzete, hogy nincs is szüksége befolyásolni a népakaratot. Hogyha ennek ellenére egyes helyeken visszaélések történnek, úgy ezek csak a helyi hatósági közegek vakbuzgóságának tulajdonítandók, a belügyminiszterium azonban ezeket a jelenségeket is igyekszik teljesen kiküszöbölni.

Ujabb választási kilengések

Mironescu volt belügyminiszter fiát, aki georgista programmal lépett fel a bukovinai Storoinetz megyében, a csendőrség letartóztatta s elkobozta tőle a választási röpiratokat. Az ifjabb Mironescu általozó táviratot küldött a belügyminiszteriumnak és az uralkodónak.

A Szilágy megyében letartóztatott Bruder kolozsvári szociáldemokrata párttitkárt csak Kolozsváron engedték szabadon tegnap, miután csendőrörsről-csendőrörsre 130 kilométert kutyaagoltatták. A meghurcolt párttitkár Bukarestbe utazott, hogy személyesen emeljen panaszt a belügyminiszteriumban.

tervét. Most aztán odáig érkezett, hogy ellenzéki sorban kell küzdenie az alkotmány módosításáért.

A módosítással kapcsolatban szükségesnek tartja a jogszerinti szenátorság megszüntetését, a pénzsziporítást is, aztán a legsürgősebb volna az, hogy eltakarítsák azokat a gátakat, amelyek az uralkodó és a nép között vannak. A pénzsziporítást, természetesen, csak kellő fedezettel gondolja. Az ország és különösen Erdély természeti kincsei elég fedezetet nyújtanának. Hangoztatta még demokratikus elveit is és sürgette azt, hogy azok a demokratikus erők, amelyek őt uralomra hozták, nem is egyszer, végre érvényesüljenek már. Most, amikor ellenzékben van...

A gyűlés után aztán nyomban elutazott...

Egy nemzeti-parasztpárti képviselőjelölt rémséges kalandja a farkasokkal

Izgalmas kalandban volt része tegnap délután a Dnyeszter partján Ciobanu professzornak, a nemzeti-parasztpárt tighinamegyebeli listavezetőjének. Ciobutan községben tartott délelőtti propagandabeszédet, délután pedig három jelölt-társával együtt egy parasztszánon egy távolabb fekvő másik faluba igyekezett. Fél 5 óra tájban, amikor a Dnyeszter partján kanyargó megyei úton haladtak, farkascorda bukkant fel előttük. Egyiküknél sem lévén lőfegyver, nagy rémület fogta el őket, annyival is inkább, mert nem fordulhattak vissza sem. Ezenkívül a dühöngő hóvihár attól a reménytől is megfosztotta őket, hogy valahonnan segítséget kapjanak.

Ahogy rémületükből felocsudtak, a

képviselőjelöltnek az a mentőötlete támadt, hogy felgyújtják a náluk levő, meglehetősen nagymennyiségű választási plakátot és röpiratot. A szán előtt náglyát csináltak a nyomtatványokból s felgyújtották. A tűznek megvolt a hatása, mert a vérszomjas ordasok vissza is húzódtak utjukból. Amint azonban a tűz leégett s Ciobanuék éppen ismét elindultak, a farkascorda újra vérszemet kapott s ezalkalommal már annyira akmerővé vált, hogy egyes tglai már fenekedni kezdtek a lovakra.

A jelöltek szerencséjére ebben a válságos pillanatban egy szán tűnt fel az uton Cobusca falu felől. A szánon fegyveres falusiak ültek, akik — látva a képviselőjelöltek szorongatott helyzetét — segít-

Tessék kivágni és eltenni!

9. sz. SZELVÉNY a B. L. decemberi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab decemberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1933 december havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

ségükre siettek. Sorfűzet adtak az ordas-falkára s miután két fenevadat el is ejtettek, sikerült elüznök a téli utonállók, amelyek magukkal hurcolták előtt társaikat s távolabb az úttól, azokat falták fel. Eközben a két szán elvágatott az izgalmas és életveszélyes kaland színhelyéről.

ARADOT NEM IZGATJA A VÁLASZTÁS

Aradon és Aradmegyében is igen csendesen folyik a választási küzdelem. Meggyeserte nyugalom van. Az őrizetbe vett vasgárdistákat nagyjából már el is engedték, csak néhányat tartottak közülük továbbra is fogva.

A választási kampány egyetlen izgalmas epizódjának **Hodorán Viktor** dr. rüperatát lehet tekinteni. Hodorán, a Junián-féle radikális-párt nevében, a román és magyar nyelven megjelentetett röpiratban súlyos kitételekkel illeti az igazságszolgáltatást. A bünygyi hatóságok máris érdeklődnek a dolog iránt s valószínű, hogy megfelelő intézkedéseket tesznek.

A CSIKI VÁLASZTÁSI FRONTRÓL

Ahogy közelegünk a döntő választási naphoz, az egymással harchan álló politikai pártok egyre idegessebbek lesznek s annál nagyobb erőt fejtenek ki remélt győzelmük biztosítása érdekében. Felesik egy részen és Gyergyóban Max. Cămpănu dr. gyergyószentmiklósi ügyvéd az Argetoianu-féle „agrárliga” nevében fejt ki óriási propagandát. Ez a pártocsk a legmerészebb az ígéretek terén. A székelek érthető fejszaválással fogadják hitetgetéseit s mondogatják, hogy bizonyára a szónokok sem igen hiszik, amit mondanak.

Még mindig fűrgő a Junián-csoport is. Lupuékna lanyhult az íram.

A kormánypárti liberálisok megfontoltan készítik elő a terepet. Tisztában vannak azzal, hogy egy képviselői mandátumot feltétlenül szerezni fognak s többre nem is aspirálnak. Ilyen formában van összeállítva a képviselőjelöltek listája is.

A Magyar Párt néhánynapos működésével elérte azt, hogy a székelek tömegek már nem szaladnak a pénzpuffasztást és teljes adósságtörlesztést hirdető messiások frázisai után. Tisztán látják helyzetüket. Lassan kezd a helyzet odaalakulni, hogy teljesen szabad választás esetén, — ami Csikban, a kormányon levő párt exponensei szerint feltétlenül biztosítva

Bánatos szívvel tudatjuk, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett gondos férfi, szerető apa, após, nagypapa, sógor és rokon

Blósz Károly

életének 70-ik, boldog házasságának 46-ik évében f. hó 16-án hosszas szenvedés után, példás életét befejezve, lelkét átadta Teremtőjének.

Szeretett haitunk temetése f. hó 18-án d. u. 3 órakor lesz a Cenkalja 29 sz. alatt levő gyászszobából a bolonyai róm. kath. temetőbe.

Lelkiüdvéért az engesztelő szentmise áldozat f. hó 19-én reggel fél 8 órakor lesz az egek Urának bemutatva.

Adj Uram örök nyugodalmat neki!

Brassó. 1933. december 16.

A gyászoló család.

van, — a Magyar Párt fölényes többséget szerez.

Ezzel kapcsolatosan kötelességszerűen megállapítjuk, hogy ezelőtt két nappal a Magyar Párt csikszeredai választási irodájához Csikszentmiklósról jelentés futott be, miszerint a csikszépvízi körorvos a községben egy tifusz-esetet talált, a melynek nyomán Lengyel József főszolgabíró megiltott minden természetű özszejeövetelt s így a választási népgyűléseket is.

Az ügyet dr. Pál Gábor képviselőjelölt személyesen vizsgálta ki s megállapította, hogy Lengyel csikszépvízi főszolgabíró a választásokkal kapcsolatosan semmiféle rendelkezést nem tett. Tény, hogy Csikszentmiklóson egy tifuszos megbetegedést állapított meg a körorvos, de ezt a hatóságok nem használták föl a gyűlekezés betiltására. Ez a tisztán egészségügyi megállapítás zaklatta föl a csikszentmiklósiak lelki egyensúlyát s így tulozták el a dolgot.

Az ügygel kapcsolatosan a kormány csikmegyei exponensei ismételtel kijelentették, hogy a megyében a lehető legtisztább választást fogják levezetni. Edig nincs is ok arra, hogy ezt a kijelentést a közvélemény, a megye területére érte, ne vehetné komolyan.

Hunyadi Sándor új darabjának sajtóhemulatója

Budapest, december 17

Ma délelőtt tartotta meg a Vígsház Hunyadi Sándor „Aranyifju” című új darabjának bemutatóját. A darab meséje egy bünygyi drámát dolgoz fel. A főszerepet Jávör Pál játssza és közreműködnek Még Gothné Kertész Ella, Titkos Róna és Maklár.

Zemplén Dénes és László Adolf koronatanu páratlanul izgalmas szembesítése

— Hazudsz, te taknyos! — kiáltotta a gyilkos felé László, akit a fiu azzal vádolt, hogy kedvese volt az édesanyjának

Budapest, december 17.

Az anyagyilkos Zemplén Dénes bünperének tárgyalása során tegnap este megkezdődött a tanuk kihallgatása. Elsőnek **Pallos Bernard** dr. cisztereztárendi tanárt hallgatták ki, aki — mint már jelentettük, — szimpatikusan nyilatkozott a vádlottról és kijelentette, hogy értelmes, művelt fiatal ismert Zemplén Dénest, akire nagyon rosszul hatott anyja és környezete. Utána **Bosnyák Pongrácz** tanár a következő tanu, aki régebben osztályfőnöke volt a vádlottnak. Bosnyák tanár vallomása szerint a meggyilkolt asszony nem tett rá jó benyomást. A vádlott csendes és szomorú természetű fiu volt abban az időben, amikor az anyai háznál élt. Mióta a gyermek elkerült az anyjától és az apjához költözött, jobbkedvű lett és jobban is tanult.

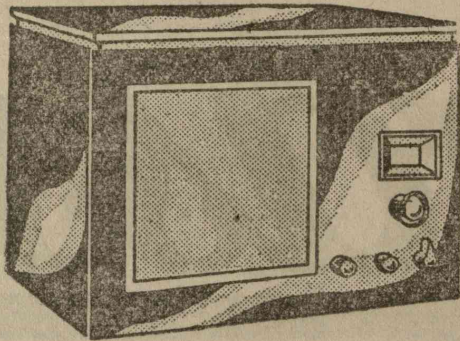
Zemplén Dénes a tanunak egyizben levelet írt és abban elpanaszolta, hogy nem szivesen tanul a mezőturi gimnáziumban, mert ebben a gimnáziumban nincsenek „uri fiuk”. Levelében arra kérte őt, mint volt tanárát és osztályfőnökét, legyen segítségére, hogy a mezőturi internátusból legalább kivigyék és ha már Mezőtúron kell maradnia, legalább kinlakó lehessen.

Ő — a tanu — válaszolt is a fiu levelére. Azt válaszolta, hogy nem tanul elég jól ahhoz, hogy ő a szülőknek azt ajánlhassa, hogy a gyermek ne éljen az internátusban, hanem a városban, de ettől függetlenül is egyéb szükségletei hiányoznak, úgy, hogy nem igen sikerül keresztyülvinnie, hogy az internátust elhagyja.

— Azzal fejeztem be ezt a levelemet, — mondja a volt osztályfőnök, — hogy maradjon csak nyugodtan az internátusban, a helyzete majd megjavul, ha jól viseli magát és kitart.

A tanár után Zemplén Dénes több diáktársát hallgatták ki, akik azt vallják, hogy Zemplén több alkalommal összeveszett anyjával. E veszekedések alkalmával addig nem hagyta anyyiba a vitát a fiu, amíg felül nem kerekedett.

A vallomások során nagyon érdekes momentumok is tisztázódtak. Így például megállapítást nyert, hogy nem Zemplén Dénes volt az, aki apjára anyjánál spiclikedett, hanem az egyik osztálytársa. Ez az osztálytárs mindent megkérdézet és megtudott a vádlott apjánál és a híreket elszállította a meggyilkolt asszonynak.

EGY MODERN KÉSZÜLÉKI

Orion 3 lámpás super, tiszta, kellemes hang, a távoli állomások vétele is teljesen biztos, szelektivitása kifogástalan. Egygombos beállítás, hitelesített állomásnevekkel.

Egy készülék mindenki részére.

**SUPER
ORION**

A tegnapi tárgyalást este kilenc órakor bekezdte az elnök és enunciatla, hogy a tárgyalást szombaton reggel kilenc órakor folytatják.

VALLOMÁSOK ZEMPLÉNÉRŐL

A ma reggeli tárgyaláson az első tanu **Honti Jolán** óvónő, aki 17 éven át ismerte a meggyilkolt asszonyt. Lexikonszerű bőséggel és alaposággal ismerteti Zemplénnek különökdéseit. Elmondja, hogy hihetetlenül külön asszony volt ugyan, de nagyon szellemes is egyben és a társadalmi életben nagyon szereték. Az urával lehetetlen házasságot élt: hideg főzékekkel etette, csak a legnagyobb hidegben fűtetett be a lakásba. A köztérpénzt rendszerint ellopta és a cselédeknek sohasem adott

fizetést. Nagyon sok cselédje volt, aki kilépése után perelt a fizetéséért. A gyermekét is ilyen külön módon szerette. Hol csókolt, hol ütötte-verte. Az óvónő tud arról, hogy válása után igen sok férfival viszonya volt és leginkább alacsony társadalmi állásban levő férfiakkal mosdatlan emberekkel és kopott ruhájukkal érintkezett.

Következő tanu **Kovács Béla** magánnyomozó, aki elmondja, hogy őt egy alkalommal Zemplén azzal bizta meg, hogy volt férjéről kompromittáló adatokat szerezzen. Kovács Béla az elnök kérdésére elmondja, hogy az asszony lakásán költői rendetlenség volt. Nem úgy nézett ki a lakás, mint ahol egy uriasz szony lakni szokott.

László, a koronatanu

Ezután sor kerül a koronatanunak, **László Adolf** villany szerelőnek a kihallgatására. Lászlót a vádlott azzal vádolja, hogy viszonyt folytatott az anyjával és emiatt a férfi miatt voltak a nézeteltérések és a veszekedések.

A teremszolga felhívására senki sem jelentkezik. Kiderül, hogy László nem jelent meg a

tárgyaláson. Rövid tanácskozás után a bíróság elrendeli az elővezetést, amire azonban nem kerül a sor, mert közben László előkerül.

László igénytelen külsejű, alacsony, nyomott koponyájú ember. Személyi adatai során elmondja, hogy nős, családos, 39 éves. 1930. nyarán került első alkalommal Zemplén lakásá

Az egész világon elterjedt és elismert, legutolsó és legújabb tökéletesítésekkel ellátott híres

„NAM” AUSZTRIA

márkájú

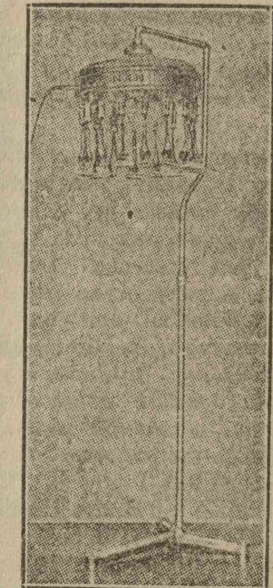
örökhullám apparátusok

kaphatók a romániai és bulgáriai vezérképviseletnél és fölerakatkál:

PARFUMERIA „LILAS”

București, Str. Smârdan 37. Telef. 3/78-53.

Nagy raktár: örökhullám-apparátus alkatrészekben és oldatokban, fodrászati beren lezésekben és minden nemű fodrászati cikkeken, valamint villamos apparátusokban. Kívánatra áriegyüzéket küldünk! Az ország minden részébe szállítunk.

Kedvező fizetési feltételek.

amikor is valamilyen villanszerelési munkákat kellett elvégezni. Zemplén már az első alkalommal érdeklődött személyi viszonyai iránt és ő a jóindulatú kérdésekre színtén feltárta életmódját és körülményeit. Többször dolgozott a lakásán. Egy alkalommal vele volt Kató nevű leánya is. A viszony között és az asszony között egyre meghittebb lett, amit a legjobban bizonyít az, hogy ismeretségek után néhány hónappal átadta Zemplénnek anyja 1800 pengőt érő ékszereit azzal, hogy értékesítse azokat. Zemplén az ékszereket el is adta, de a befolyt összegből csak nagyon keveset fizetett ki a kezéhez, a többit megtartotta. Később egy követelését cselezte az asszonynak, aki ezt a követelést is behajtotta, de neki nem fizette ki. A tanu anyja, aki szintén jó ismeretségben volt Zemplénnel, e pénzek megtartása miatt teljesen elfordult tőle.

A továbbiak során a tanu tagadja, hogy Zemplénnel viszonya lett volna. A fiúnak arra a vádjára, hogy valahányszor a lakásba jött, a villanyt eloltották volna és arra a vádjára, hogy a gyermek a fürdőszobából kileste volna őket, amikor csókolóztak, elmondja, hogy abban az időben Zemplén Dénest hihetetlenül rosszul viselte magát. Egy alkalommal éppen akkor lépett a lakásba, mikor Zemplén a fürdőszobában volt, ráborult a mosdóra és úgy zokogott. Megkérdezte Zemplénnét, hogy miért sir, mire az asszony elmondta, hogy bírhatatlan a gyermek viselkedése. Erre ő megsimogatta az asszonyt a szobában, a díványra támogatta, vigasztalta s minden valószínűség szerint ezt a jelenetet értette félre Zemplén Dénest.

Ezután elmondja a tanu, hogy felső iparis-kolát végzett ember és így egyáltalán nem lehetett diffamáló az asszonynak az, hogy vele baráti kapcsolatokat tart fenn.

Nagyon érdekes kártyajelenetet is felelevenít a tanu, amely szerint egy alkalommal három kártyáztak a lakásban. Zemplén, a vádlott és ő. Játék közben csalónak nevezte őt a tanu, mire ő megmagyarázta, hogy az ilyen gyanúsítás becsületsértés, amit ő kikér magának Zemplén Dénest ennek ellenére is megismételte többször.

— Csalo, csalo, csalo!

Elöntötte a düh és pofonütötte a fiút. Azóta türehtelen volt közte és a fiu között a viszony. Ő Zemplénnének több alkalommal szemrehányást tett, hogy lehetetlenül neveli a gyermekét. Vagy túlságosan engedékeny hozzá, vagy túlságosan szigorú. A fiu sohasem szolgáltatta anyjának, vagy édesanyjának az anyját, hanem gunyos hangszóval „Mutternek” nevezte.

Az asszony nem egy alkalommal két foltot mutatott a testén, amelyekről azt állította, hogy a fiától származnak.

Több alkalommal panaszkodott, hogy a fia variál.

Tanu egyszer jelen volt, amikor a vádlott gy szolt az anyjához:

— Meglátja, maga még Mária-Nosztrára kerül.

Mikor intézetbe akarták küldeni a gyereket, az anya volt az, aki nem akart fiától megválni, mert nagyon szerette. Később szó volt arról is, hogy a fiut elmeegógyintézetbe küldik, mert egy alkalommal dührohamában felborította a lakásban a bútorokat és minden törhető tárgyat összezúzott.

Zemplén Dénest sohasem csinálta meg a házi-feladatokat, azokat mindig az anyjának kellett megcsinálni és ha az anya vonakodott fia helyett az iskolai feladatokat elvégezni, a fiu vagy veszekedett az anyjával, vagy verte.

A továbbiak során elmondja László, hogy azoknak a pénzeknek a fejében, amelyeket az ékszerek és a követelések értékében az asszony kapott és neki nem fizetett ki, kiegyeztek egy szobának a bérletében. Az asszony házában egy szobát kapott és ott nyitotta meg a műhelyét. Egy alkalommal lejött hozzá Zemplén és arra kérte, hogy kísérje el a budapesti napilapok szerkesztősegeihez. Végig is látogatták a szerkesztősegeket és azt kérték a lapoktól, hogy azok írják meg, milyen sorsban él egy egyetemi tanárnak a felesége. A lapok megtagadták ennek az ügynek a szellőztetését és ekkor a visszauton

Zemplén a Margithidon eldobta a retiküljét és fel akart ugrani a hid korlátjára és bele akarta vetni magát a folyóba. Az öngyilkosságot ő akadályozta meg.

Annak igazolására, hogy közte, és az asz-

Visszaérkezett a pénzügyminiszter

Bukarest, december 17.

Bratianu Constantin pénzügyminiszter Párisból visszatértében szombaton reggel 6 órakor érkezett az ország területére. Mihelyt felkelt, a hálókocsiban újságírók keresték fel, hogy érdeklődjenek utja eredményéről. A pénzügyminiszter csak annyit volt hajlandó kijelenteni, hogy párisi tárgyalásai eredményével teljességében meg van elégedve.

szony között szerelmi viszony nem volt, elmondja a tanu még, hogy egy alkalommal Zemplén bement hozzá neki egy csendőrmestert azzal, hogy „ez az új vőlegényem”. A házasságból azonban nem lett semmi, mert később kiderült, hogy az őrmester iszákos.

Mikor a gyilkosság előtti napon Zemplén Dénest visszaérkezett Budapestre, az anyja hihetetlenül boldog volt. De alig egy óra múltán már kitört közöttük a veszekedés. A fiu leszaladt ekkor az udvarra, egy másfél méter hosszú vascsövet ragadott fel és elkezdett azzal hadonászni. A vascsóval a kezében ezt kérdezte a tanutól:

— Ha ezzel a csóval fejbevágnak egy állatot, vagy egy embert, megdöglik?

Ő kivette a hadonászó fiu kezéből a vascsövet és lecsendesítette. Zemplén ekkor az emeletéről lekiabálva, így szólt a fiához:

— Látod, László Kató hogy szereti a szüleit.

— Ja, az egy rendes házasságból való leány, — válaszolta a fiu.

Ekkor az anyja felhívta a lakásba a fiát és jószágon a lelkére beszélt. Elmondta Zemplén a fiának, hogy az apjával való házasságban nem ő volt a bűnös. Régi újságpéldá-nyokat szedett elő, amelyek a válóper lefolyásáról közöltek tudósításokat s amelyekben többek között az is állott, hogy apja Dénest nem akarta fiaként elismerni.

— Nézd fiam, — mondotta ekkor Zemplén, — én nem bánom, menj az apádhoz, de ne „pendlizz”.

— Ekkor elhagytam a lakást, — mondja László — és lementem a műhelyembe. Egy félóra múlva Zemplén már halott volt.

A gyilkos fiu és a koronatanu szembesítése

A tanu vallomása után a bűnper legérdekesebb pillanata következik: a bíróság elrendeli Zemplén Dénest és László Adolf szembesítését. László Adolf megismétli szemtől-szembeni vádjait, mire

Zemplén Dénest görcsös nevetésben tör ki. A kétnapos tárgyalás során már tisztában van a bíróság azzal, hogy a vádlott görcsös nevetése voltaképpen nem nevetés, hanem a tehetetlen dühnek a mimikája.

— Maga meséket mondott itt, — vág vissza a fiu, — melyik sárgafedelű regényben olvasta mindezeket? Nem igaz az, hogy én azt mondtam az anyámnak, hogy Mária-Nosztrára fog kerülni. Az sem igaz, hogy maga villanszerelni járt hozzánk. Egyszer dolgozott a lakásban, de minden este 11 óráig ott ült az anyám mellett.

A fiu hangja most már rikácsolásba csap át:

— Az sem igaz, hogy én azt mondtam volna

Katónak, hogy az rendes házasságból született.

Ebben a pillanatban László Adolfot is elhagyja a türelem.

— Hazudsz, te taknyos! Hazudsz és százszor hazudsz!

Az elnök rendreutasítja Lászlót, majd a bíróság, a védelem és ügyészség súlyos összecsapásai után úgy határoz, hogy László Adolfot tanuvallomására megesketti.

A védelem a tanu megeskete ellen semmi ségi panaszt jelentett be.

Délben háromnegyed 12 órakor a bíróság szünetet rendel el, majd háromnegyed egykor enuncijálja közbeszó határozatát, amely szerint a további tárgyalást zárt formában tartja meg. A bíróság ezt a határozatát azzal indokolja, hogy a magyar sajtó az első nap tárgyalási anyagát nem hűen adta vissza és a vallomásokat kommentálta is.

Borzalmas felhőszakadás Velenczében

Velence, december 17

Olaszországból érkező jelentések szerint Velenczében péntek este borzalmas felhőszakadás pusztított. A lagunák vize másfél méterrel megnőtt.

Az utak és terek víz alatt vannak.

A Velenczéhez közel fekvő Choggio község mellett 15 halász a tenger hullámaiba veszett.

Két nagyváradí gyermekleány rejtélyes eltűnése a Nagyvárad—párisi uton

Három ország rendőrsége keresi az eltűnteket

Nagyvárad, december 17

A nagyváradí rendőrség rendkívül titokzatos ügyben kérte a bukaresti rendőrség és rajta keresztül a bécsi, berlini és párisi rendőrségek támogatását.

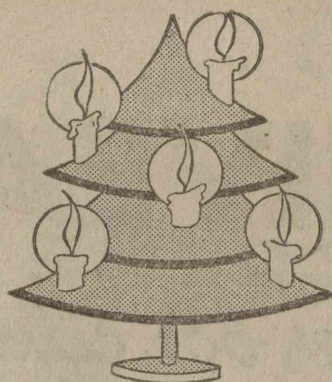
November 22-én két kisleányka indult utnak Nagyváradról Páris felé, a 13 éves Elekes Anna és egy évvel fiatalabb huga. A két gyermeket Párisig megváltott jegygyel és szabályos utlevéllel a család egyik ismerősenek kíséretében tették vonatra. Apjuk Párisban gépezés, hozzá akartak menni. Bécsből még levelezőlapot küldöttek apjuknak, aztán nyomuk veszett.

Elekes József gépész mindennap várta Párisban a gyermekeket, de azok nem érkeztek. Aggódni kezdett, hogy semmi hírt sem hall róluk. Levelet írt Nagyvá-

radra, ahol a levél nagy feltűnést keltett, hiszen a gyermekeknek már régen meg kellett volna érkezniök.

Nem lehet semmi kétség, a két gyerek eltűnt és nem jelentkezett sehol a kísérlőjük sem.

Nagyváradon jelentették az esetet a rendőrségnek, a nagyváradí rendőrkapitányságnak azonban nincs módjában, hogy Bécsben nyomozzon, ahonnan a gyerekek még levelezőlapot küldöttek apjuknak. Atírt tehát a bukaresti rendőrséghez, hogy a bukaresti rendőrség viszont tegyen jelentést a bécsi, berlini és a párisi rendőrségeknek s kérje őket a nyomozás bevezetésére. A két gyerek és a kísérlő ugyanis Bécs és Páris között tűnt el valahol. Nagyváradon aggódva, de egyben kíváncsian is várják, hogy vajon mi történhetett a két kis gyermekkel.

Egy praktikus és hasznos ajándék.

Adesgo

AZ ELEGÁNS HÖLGY HARISNYÁJA!

45
48
51
54
57

Meghosszabbítják a magyar transzfermoratóriumot

Budapest, december 17

A harminchármas bizottság a napokban til össze és a gazdaságosságok, valamint a devizforgalmi rendeletek kérdésén felül dönteni akar abban a kérdésben is, hogy a transzfermoratóriumot meghosszabbítsák-e. Mint ismeretes, a transzfermoratórium Szilveszterkor jár le és az a hír van elterjedve, hogy azt egy újabb esztendőre meghosszabbítják.

Pokoli kínok után teljes gyógyulás

Togal

által.

Togal millió esetben bevált szer
Rheuma | Ülőidegzsába | Ideg- és főfájás
Köszvény | Spanyolnátha | Hülösos megbetegedés
esetén.

Togal azonnal segít és a szívre és gyomorra teljesen ártalmatlan!

Van-e más hasonló szer, mint a Togal, melyről több mint 6000 orvosnak oly nagyszerű, irásban adott véleménye van? NINCS!
Togal oldja a húgysavat és így a baktériumok elleni gyökerében támadja meg! Erősen bakteriumölő!
Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!

Ne kísérletezzék más hasonló szerekekkel! Mások már megtették ezt Ön helyett ésők mind Togal-t szednek most! Egy kísérlet Ön is megfogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52.— A Togal-tabletta svájci készítmény.

Nedves Hideg

NIVEA
CREME
érdes bőr ellen

POLITIKA A MANKÓVAL

Az I. O. V. kontra S. M. I. R.

harca közben senkisémm törődik a hadirokkantakkal

Arad, december 17.

Ma érdekes értesítés érkezett az aradi hadirokkantokhoz: az erdélyi, bánági és bukovinai rokkantak nemrégiben Bukarestben létesített közös komitéja közli a hadirokkantakkal, hogy a maga részéről Erdély, Bánág és Bukovina rokkantjai nevében választási egyezményt kötött a kormánnyal. Ennek a rövid hirdetésnek nagyon érdekes előzményei vannak és ezek az előzmények érdemei arra, hogy a nagy nyilvánosság felfigyeljen rájuk.

A romániai rokkantfront az utóbbi időben felbolygatott hangyaboly képét mutatja. Az egyesületek és alakulatok egész sora „képviseli” ugyanis ezen a rokkantfronton a háború esett áldozatainak „érdekeit”, azonban ebből a „képviseléstől” a rokkantak számára — már ami a nagy többséget illeti — semmi jó nem származik. Különösen áll ez a megállapítás az erdélyi, bánági és bukovinai rokkantakra, akik

a különböző egyesületek különböző és gyakran igen kétes „akcióinak” árnyékában éheznek, fagyoskodnak és a legkétségbeesettebb reménytelenséggel indulnak a télnek.

A rokkantak „képviselése” — illetve a képviselőt címen kihuzható különböző előnyökért két nagy egyesület verseng: a régi, régen levizsgázott IOV, amelynek egységét éppen az egyesület tehetetlensége bontotta meg és a SMIR elnevezésű egyesület, amelyről ha szójátékos kedvünk volna, el lehetne mondani, hogy „nomen est omen”...

A sok egyesület-bába között Románia valamennyi rokkantjának közös érdeke is veszélyeztetve van, mert félt, hogy a sok bába között végeredményben kézenkőzön elvesznek azok a kevéske előnyök, amelyeket eddig sikerült kivívni. Ez a helyzet a Regátban. Erdélyben, Bánágban és Bukovinában, azonban még ennél is súlyosabb a helyzet, ugyanis itt, a csatolt területeken nincsenek egyáltalában olyan előnyök, amelyeket a rokkantak élveznek.

és mivel itt, ezeken a vidékeken nem már megszerzett előnyök megtartásáról, hanem a rokkantakat megillető jogok minimumának kivívásáról lenne szó, ezek az egyesületek teljesen tehetetleneknek bizonyulnak.

A nemzeti-parasztpárti parlament nagy hűhóval megszavazott nyugdíjsegélyezését, amely hivatalos lett volna megszűntetn azokat a horribilis differenciákat, amelyek a regáti és az erdélyi rokkantak nyugdíjai között fennállnak az egységességi törvény még ma sincs végrehajtva, sőt ellenkezőleg

a nemzeti-parasztpárti kormány bukása előtt nyíltan bevallotta, hogy a megszavazott törvény végrehajtására nem is kerülhet sor, mert az államnak nincs elegendő pénze.

De nemcsak, hogy a nyugdíjak felemelésére nem került sor, de, amint a közelmúltban megírjuk, még súlyos jogfosztás is történt, amennyiben hatvanszázalékos minősítés minden hadirokkantát megfosztottak nyugdíjától.

A hadirokkantak november 11-én kongresszust rendeztek Bukarestben, azonban ez a kongresszus eredménytelenül ért véget. A nagy összejövetel csak arra volt alkalmas, hogy az IOV lapja, a Tribuna című időszaki sajtótermék a legképtelenebb antiszemita izgatással vegyített uszítás formájában támadja a SMIR vezetőségét, amelyet panamisták gyülekezetének, börtöntölteléknek, zsidók bérencének, le-

fizetetteknek és a rokkantak árubabocsátóinak nevezett.

A SMIR-t viszont mindez nem izgatta. A SMIR zavartalanul alapította a maga kártyaklubhelyiségeit országsszerte, a központ néhány nagyon érdekes megállapodást kötött, bár ezeknek a megállapodásoknak az összerokkantságra való értékesége legalább is kétes...

A kongresszus végeredményében nem végzett semmit. A vezetőség szankcionált néhány sub titulo rokkant képviselőt lebonyolított külföldi kéjtazást, panaszkodtak, akiknek panaszkodni valójuk volt, sirtak azok, akiknek semmi sirni valójuk sincs, azután szétszórtak a kongresszus. A kudarc miatt a vezetőség gondosan titkolta a nyilvánosság előtt a kongresszus „eredményeit”. A közönség, de még a rokkantak zöme is tájékozatlanul állott a kongresszus „eredményei” előtt...

Az erdélyi és bánági, valamint a velük egy elbírálás alá eső bukovinai hadirokkantak megdöbbenve látták, hogy a kongresszus mindent tudomásul vesz. Tudomásul vette többek között azt is,

hogy a kormány a törvény értelmében most már kötelező nyugdíjsegélyezést egy akarja megoldani, hogy az e célra fordítandó jelentős összegek helyett nevétségesen csekély összeget kíván a rokkantnyugdíjak emelésére fordítani. Ugyazólvan fillérekkel emelték volna ezek szerint a csatolt területeken a rokkantnyugdíjakat és ezzel akarták a háború nyomorult ál-

A tótok sohasem mondanak le az önkormányzati igényükről

London, december 17.

Jehlicska, ismert tót vezér, aki emigrált Csehszlovákiából, ma a Daily Mail hasábjain szóal meg és beszámol a tótok elnyomtatásáról a Felvidéken. Jehlicska felhívja az egész világ figyelmét a felvidéki állapotokra és hangsúlyozza, hogy a tótok sohasem lesznek hajlandók lemondani az önkormányzat iránti követelésükről.

mint műszaki személyzeti szempontból. A Bombesti—Livazen vonalat elektrifikálni fogják, tehát villamos vonatok fognak itt közlekedni.

A vasutépítés munkája hivatalosan pénteken már megkezdődött. Erre az ünnepélyes alkalomra két miniszter: Tata rescu és Franasovici látogatott el Zsilvölgyébe Bujoinak, a Petrosani vezérigazgatójának kíséretében. A minisztereket Miocu megyei prefektus fogadta egy nagy népküldöttség élén. A miniszterek Petrozsényből Vajdahunyadra mentek át, ahol részt vesznek a vajdahunyadi nagyköhő ünnepélyes üzembekelezési aktusánál is. A vajdahunyadi állami vasgyár tudvalevőleg évek óta erősen redukált üzemmél dolgozik és most felveszi a teljesüzemű munkát.

— **Hasszorulás**, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természet „Ferenc József” keserűviz használatával visszaféjődnek. Számos orvos a **Ferenc József** vizet mindkét nemben felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli.

A moziigazgatásnál is lá a pártállás

Temesvár, december 17.

Az új kormánytól kinevezett ideiglenes bizottság menesztette állásából Pop Amost, a városi mozgósínházak eddigi vezetőjét. Pop Ámos ugyanis nevezetes nemzeti-parasztpárti. Helyére ideiglenes megbízással, ketten is kerültek: Gredináriu Emil kultúratanácsos és Grozavescu Cornél polgármesteri titkár.

Új nyugdíjtörvény Magyarországon

Budapest, december 17.

A magyar képviselőházban pénteken folytatták az új nyugdíjtörvény tárgyalását. Az ellenzék részéről Milotay István kijelentette, hogy az előző szavazási eredmény után reménytelennek látja az ellenzék harcát a javaslat ellen. Mégis felhívja a Ház figyelmét, milyen nagy verszédelmet rejt magában a tervezet, amely kimélyíti a nyugdíjasok társadalmi függőségét a kormányhatalomtól.

Ezután a ház részleteiben is megszavazta a nyugdíjtörvényt.

Havazás!

Budapest, december 17.

A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint sokhelyütt újabb havazás, keleten havas esők, nyugaton hideg délkeleten pedig további enyhülés várható.

Újabb kormányválság Spanyolországban

Madrid, december 17.

Spanyolországban, nyilván a legutóbbi véres zavargások hatása alatt, ismét kormányválság tört ki. Alcalá Zamorra köztársasági elnök elfogadta a Lerroux-kormány lemondását s most tanácskozik a politikusokkal a válság megoldásáról.

Hivatalosan megkezdődött a vasutépítés a szurduki-szorosban

Villamosított vonat fog közlekedni a Zsilvölgye és az Ókirályság között

Petrozsény, december 17.

Megemlékeztünk már arról, hogy a kormány, az Ókirályságot a Zsilvölgyével összekötő szurduki szorosban a vasutépítés munkájának ozonnali beindítását határozta el. Az ugy gazdasági, mint stratégiai szempontból rendkívül fontos vasutvonal kiépítését már évekkal ezelőtt megkezdtek, mégpedig a regáti Bombesti oldalon. El is készült több viadukt és alagút, azonban a nehéz terepen csak lassan haladt előre a munka, lassan és nagy költséggel, úgyhogy a francia—román érdekeltsgű vasútársaság végül is abbahagyta a munkát és azóta, ennek már több éve, nem került sor a megkezdett munka folytatására.

A liberális kormány a liberális érdekeltsgű zsilvölgyi szénbányatársulattal kötött most megállapodást a Bombesti—Livazen vasút építésére. A megállapodás szerint, amint értesülünk,

a társulatnak meg kell kezdenie azonnal a vasutépítést, mégpedig az erdélyi részen, tehát a zsilvölgyi oldalon. Az előirányzás évi 300 millió lej, vagyis a vasárnapokat és ünnepnapokat leszámítva, egy napra jut 1 millió lej értékű munkaszolgáltatás anyagban és munkában.

A gazdaságilag erősen leromlott Zsilvölgyének sokat jelent ez az új életforrás, mert nem csak a munkanélkülieket juttatja kenyérhez, de foglalkoztatást remélhetnek egyes iparágak és fellendülést a kereskedelem is.

Hogy milyen alapon jött létre a vasut-

építés koncessziója az állam és a bányatársulat között, azt egyelőre természetesen homály fedi. Bennfenteseik szerint a társulat olcsóbban vállalta a munkát, mint annakidején a francia—román társulat s ezt annál könnyebben megtehette, mivel a bányatársulat a teljes felszereléssel rendelkezik úgy technikai,

Allegro Mod. Standard

Csodálatos kis gép, kövön len és szijon lehuz mindenfajta önborotváló pengét.

Ára Lei 400.— Nikkelezve Lei 600.—

Nélkülözhetetlen mindenkinek, aki jól akar borotválkozni! — A penge örökidőig tart!

Ujdonság: ALLEGRO — Speciál-model, uti készülék, kétélű pengékhez. Nikkelezve Lei 250.—

Késáruk — Vasárak, stb.

Société Industrielle Allegro S. S., Emmenbrucke Lucerne.

HIREK

Egy polgár vallomásai

Irja MÁRAI SÁNDOR

Pista bácsi

A legfelsőbb magyar bíróság is megerősítette a napokban Pipás Pista halálos ítéletét. Pipás Pista a legérdekesebb „eset”, akivel ebben az évtizedben, magyar törvény előtt, találkozhatunk. Sobrijetáskaszerűen hatott minden, mit ez a szegedi gyilkos csira-asszony, Pipás Pista a törvény előtt előadott. A magyar betyárvilág hőskoráról írott füzetesregényekben jártak-keltek ilyen ösienyek, mint ez a Pipás Pista, alias Viktor, alias Riegler Pálné, aki jó szóért, pipa dohányért, oldal szalonáért, egy pint borért levelezőlapra házhöz megy felakasztani felesleges férjeket, zsugori családapákat, inkább csak szivességből, mint jutalomért, meg hogy ki ne jöjjön a gyakorlatból. Mint egy primitív törzsen belül a végzet megszemélyesítője, a varázsló, akinek titkos mestersege, hogy életet és halált fizetségért eligazítsa, úgy jár a férfiadrágos „kan-boszorkány” a szegedi környéki falvak, tanyák között, pálinkás butykos-szal zsebében, karján fiatal legényekkel, s a tanya, ahová beteszi a lábát, igazán „Átokház”. A változik, a mestergerendáról leakasztják a szalonát s helyébe felakasztják a gazdát. Mi más ez, mint törzsi élet, néhányórás távolságtan városból, civilizációtól, könyvtártól és színháztól, — a vaksötét, az idősen, a felderíthetetlen törzsi élet, a mélység állatainak élete, melyek a felvilág törvényeit csak hírből ismerik s csak az élet indulatait és törvényeit tartják valóságosnak és kötelezőnek? Az arzen-perben ültek a vádlottak padján ilyen fekete-fendős, szikártermetű, keményarcú idősebb asszonyok, Mari néni és Lidi néni, akik a törzsi matriarchátus legbölcsebb belátása szerint állították oda a mérgegpoharat a szexuális, vagy szociálisan feleslegesnek ítélt férfiak elé.

Pipás Pista vallomásainak néhány mondata feledhetetlen s most, mikor a kötet vár reá, érdemes felidézni ezt a jelenséget, mert szavai, mint mikor gyűjtöt gyűjt valaki a koromsötétben, gyengén világítanak: ösfogalmazás ez, melynek primitív megvilágosító ereje tényleg területen fényt áraszt arra a másik, alsóbb világra, amelyre egy mesterséges kultúra felépült. Pipásék például felakasztották Dobákné kérésére az öreg Dobákot, az asszony nézte, Pista huzta a kötelet, a három Dobágyerek az ajtóban kucorgott s bámulták a családi igazságszolgáltatást. „Azután tor volt” — mondta a törvény előtt Pipás Pista. Tömörében fogalmazni, szemléltetőbben meglevelelni három szóban ennek az alvilági drámának haljós és mégis közönyös hangulatát már nem lehet. „Azután tor volt” — ez a három tompa, komor szó úgy koppan, mint a hant a koporsóra, az őssálat nyitja fel száját és beszél a szavakban. A szomszéd kamrában lógott a gazda, s az asszony, gyerek, gyilkos és pribékek, torra ültek össze, szalonát ettek és kolbászt, tort is ittak, ahogy halálos után az élőkhozózik ez.

Mi itt fenn, néhány centiméterrel feljebb, a társadalom anyagának felületén polgári kultúrától, Valéry verseiről s a legújabb képzőművészeti irányok jogosultságáról vitatkozunk. De ha lejjebb piszkálunk ebben az ósanyagban, ottod hegyével, arzen buggyan fel a humusz, egy nép mintegy bölcsőkorú életét él. Pipás Pista másnak elő a mélyből Bende Istvánok, a pribék-segéd, aki elmondja: „Egy napon beállított Pipás Pista s azt mondta, lenne itt egy jó bolt. El kell tenni az asszony férjét láb alól. A jutalom egy sonka, egy birka, máshoz buza és 100.000 korona.” (Nyolc pengő). „El sem akartam hinni, hogy ilyen nagy a jutalom...” — El sem akarta hinni, mert hiszen nem hívták komoly munkára, kubikosnak, vagy repát kapálni, hónapszámba se lehet megkeresni kapálással egy mázsa buzát, birkát, nyolc pengőt, inkább csak mulatságra hívták, virtuósokká, egy embert el kellett tenni láb alól, felhuzni a mestergerendát, az is munkát... — s ilyen nagy jutalom! Persze, hogy ment. A Császár is ment. De szólhatott volna Pista másnak is a tanyán, az is ment volna, mert nagy volt a szegénység. Pipás Pista kóros szörnyepofa, de nem kell azt hinni, hogy segéd afféle megrögzött bűnösök, hivatásos gyilkosok. Csak mentek, mert hát nem volt éppen munka, nagy volt a szegénység, az ember nem utasít vissza munkalkalmakat Átokházán, ha éppen akad valami.

Harag, indulat, kapzsiság mintha nem is fűtené ezeket. Ha volt napszám, elárt Pipás Pista napszámba is, szerette a nehéz férfimunkát. Ha nem volt napszám, keresett magának másféle férfimunkát, nem olyan nehéz, mint a kapálás. „Épzeljük el, ha tudnak képzni, ahogy ott ül a szegedi környéki tanyai parasztház szobájában Dobákné a három gyerekkel és a három gyilkossal az asztal körül, Pista cselez szivhezszerűen, tort ülnek, esznek-isznak

TUNGSRAM

vegye.

Csak nagy gyár

számtalan üzemében, üveghűtőjében, fémipari és vegyipari műhelyében lehet valóban tökéletes radiócsővel gyártani. Óriási gépberendezés, hajsálányi pontos ellenőrzés, évtizedes tapasztalat és tudósok lankadatlan kutató munkája kell hozzá. Törpe ipari üzem nem képes tökéletes csővel gyártani, tehát csak a világ szerle kedvelt, kitűnő márkás

csövet

ABLAK

Találkoztam az Urnával, aki éppen jelenésére várakozik. A legöregebb urnagenerációhoz tartozik s Románia valamennyi választását végigcsinálta már. — Mi a véleménye Urnaságodnak a közelgő választásokról? — tettem fel az első kérdést. — Sajnos, az előbbi kormányok gondatlan pénzügyi politikája folytán az urnabundák, falun subák, nem lettek beszerezve s így ez a téli választás súlyos feladatok elé állít bennünket, urnákat... — Ugy látom, Urnaságod reményeket fűz a kormányhoz, tehát kormánypárti? — Igen, uram, az urnák mindig kormánypártiak. — Szóval, Ön szerint, a bundák és subák kedvezőbbé tennék a választást? ... — Föltétlenül, uram, hogy suba alatt minden könnyebb... — Van-e tudomása Urnaságodnak arról, hogy a rokonságban holmi torzszülöttek, duplafenekü urnácskák léteznének? — Nem... Nem... ez rágalom... Lehet, hogy távoli besszarábiai rokonaink között... de nálunk nem. Az idősebb generációnál semmiesetre se, de tudja, ezek a mai fiatal urnák oly könnyelműek... Mindent hagynak magukkal... — Na és az előre preparált urnák? — Uram, engedjen meg, az Önök társadalmában is „kikészítik” magukat a nők egy-egy eseményre s úgy látszik ezt a szokást a hölgy-urnák is átvették. De ez is csak olyan vidékeken fordul elő, ahol különböző nemzetiségű udvarlói vannak. A bukaresti urnák, akarom mondani urnanők mind tisztességesek. — Az ellopott urnák is? ... — Sajnos, be kell vallanom... fordult már elő... De honnan tudja Ön? — Nagy port vert fel annak idején. — Igen, az multan sötét folta. — Hja, kérem, urnának sülletni kell. — Erre a kijelentésemre az urna, úgy látszik, megsértődött, mert csak annyit mondott még: — Üdözlöm a kedves választókat. Mondja meg nekik, tölünk, urnáktól függ a választás, nem tőlük.

SVEHLA

A csehszlovákiai belpolitikai életnek súlyos gyászra van: meghalt Svehla volt miniszterelnök, a cseh agrárpárt elnöke. Svehla a cseh politikai életnek kimagasló egyénisége volt s államférfiai képességeit annyira értékelték, hogy Massaryk elnök utódjának is őt szemelték ki.

— A kolozsvári németellenes tüntetés vádlottjai a bíróság előtt. Kolozsvárról jelentik: A fasiszta perek után ma került tárgyalásra Kolozsváron az első antifasiszta per. Ez év március 5-én, mint emlékeztetés, 50–60 főből álló ifjumunkás tömeg verődött össze a német konzulátus Ferdinand király-úti helyisége előtt. Az ifjumunkások Hitler abugolva hangosan tüntettek, miközben bezúgták a konzulátusi épület összes utcai ablakait. A megindított rendőri nyomozás 4–5 nap múlva a lezajlás után eredményre vezetett, ugyanis az állambiztonsági hivatal

csendesen, a hóhér kinéz a kamrába, megszemléli az áldozatot s nevetve jön vissza: „Nem bír elszádni a vén betyár, jól megkötöttem a nyakát” — mondja, nem is annyira egy gyilkos, mint inkább egy rendes mesterember elgúlsággal, öntelten, mint aki napszámba házi munkát vállalt s jól elvégezte... Aztán fal egyet a kolbászból s tovább ülnek a tort. Tizenegy évbe telik, amíg valamelyik rokonnak eljár a szája s a társadalom utánakutathat mélységnél a közveivel Pipás Pista viselt dolgai. „Már másnap beszéltek” — vallotta az egyik tanu — „már másnap tudta a környék,

15 ifjumunkást tartóztatott le, majd néhány napi fogvatartásuk után szabadlábra helyezte őket. A mai tárgyaláson a vádlottak egyöntetűen azt vallották, hogy nem vettek részt a konzulátusi ablakok beverésénél, csupán egy Kupfer Jenő nevű fiu ismerte be, hogy jelen volt a március 5-iki tüntetésen. A törvényszék Dunca tanácsa bizonyítékok hiányában 14 vádlottat felmentett, míg a beismerésben levő Kupfert a Márcsescu-törvény alapján 6 hónapi fogságra, valamint politikai jogainak 3 évre való felfüggesztésre ítélte. Az ügyész, valamint Kupfer az ítélet ellen felebbezéssel éltek. E tárgyalásra Kolozsvárra hozták a szamosújvári javítóintézetből Jakab Mancit is, akit annakidején állítólagos kommunista üzelmek miatt utaltak a javítóintézetbe. A tárgyalás folyamán, midőn kihallgatására került a sor, Jakab Mancit tiltakozott javítóintézetbe való utalása ellen, arra hivatkozva, hogy minden konkrét bizonyíték nélkül került Szamosújvárra és kéri szabadlábrahelyezését. Egyben bejelentette azt is, hogy kérésének elintézéséig éhségsztrájkba lép, mert csak így remélheti ügyének gyors elintézését.

— A verekedő komiszárt mégis elhelyezték. Csikszereváról jelentik: A város polgárai között osztatlan örömet keltett az a tény, hogy dr. Cristea közjegyző és dr. Otetea főispán erélyes intervenciója következtében, a gyergyószentmiklósi verekedéséről hírhedt Blidariu Demeter komiszárt táviratilag Cetatea Albăra helyezték át. Tudtunkkal ez a vidék nem kisebbségi terület s ha a Székelyföldre annyira legénykedő komiszárt meg nem huzza magát, ott hamarabb és minden bizonnyal radikálisabb módon fogják elhuzni a nótáját.

hogy Dobák, meg a Bürcsök, meg ki tudja, ki még?... — de évtizedekbe telik, amíg valamilyen véletlen „bűnügyet” csinál egypár család, koma, jóismerős magánygyéből. Senkiük nem sürgős, rokonság, szomszédság nem siet feladni Pistát, meg a többieket, előfordul ilyen-így a családban s a legjobb ezt a családban eligazítani. Törvény, társadalmi apparátus, az mind messze van, veszedelmes és ügyeshajos vállalkozás azt igénybe venni s mire vezet? Csak költség, baj, utánanéznék a tanya életének, mely nálunk sem, a Kárpátok alján sem, Erdélyben sem olyan piroszpozgás, fehérga-

* Elveszett fekete tacsó (dakszli) kutya. Jutalom ellenében átadható Brassó, Hosszrúta 147., Dimmernél. (Tel. 235.)

— A világháború számlájára... Szatmárról jelentik: Hegedüs Károly negyvenöt éves mérnök Flaubert-pisztollyal főbelötte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen ember hat évig volt hadifogságban és a fogásza alatt gyomorfekélyt kapott. Ez annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Az utóbbi években a bátyjának autógázrészét vezette, ott volt egy kis szobája is és ott követte el az öngyilkosságot. Az öngyilkos mérnök hosszabb idő óta buszkomor volt. Felesége és két gyermeke gyászolja.

* Előfizetőink szíves figyelmét felhívjuk kitűnően szerkesztett könyvnaplóinkra. A Brassói Lapok naptárának ára 25 lej. A Népszavak naptára 12 lej. A pénz beküldhető az előfizetési díjjal együtt, csak kérjük a szelvényt megjelölni, melyik naptár kell és mi azonnal küldjük portómentesen.

— Egy romantikus pályafutás vége. New Yorkból írják nekünk: A legnagyobb esendben meghalt az egyik newyorki szanatóriumban egy Benjamin Knowles nevű ember, akinek nagy szerepe volt az utóbbi évtizedek egyik legszenzációsabb perében. Knowlesnek régényes pályafutása volt, a nyomorból óriási vagyoni küzdötte fel magát, kötetl által halálra ítélték és rehabilitálták, miután kiderült ártatlansága. Benjamin Knowlesnek több aranybányája volt Transvalban. Eredetileg orvos volt Londonban, de betegek nem voltak. A mult század végén megindult az aranyláz Délafrikában. Knowles is beállt aranyásónak. Szerencsés spekulációi dúsgazdag emberré tették. Megházasodott, felesége híres varietéscsillag volt. A boldog házasság 1928-ban tragikus módon ért véget. Knowles pazarul berendezett villájában egy éjszaka lövés dördült el és az előszobában a vértócsában, holtan találták meg Knowlesét. A gyanu a férjre terelődött, de később kiderült, hogy a tanuvalomások hamisak voltak és Knowles rehabilitálták. Az asszony kétségtelenül öngyilkos lett.

SZEZON

Két kereskedő találkozik:

— Hogy van? Hogy megy az üzlet?
— Köszönöm, jól. Képzeld, a mult héten is volt nálam egy olyan izé... hogy is hívják... az a, mondja már... nem jut az eszembe... ja, megvan: — kuncsaft.

— Aranyérmél és az ezzel járó beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizezési inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keleti viz használatá kellemes megkönnyebbülést eredményez

tyás, buzavirágos, ahogy néha a moziban mutatják a német rendezők, — (igaz, azt hiszem, Bretagneban sem olyan), — inkább ilyen pipaspistás s az élet „ázítványok” szerint igazodik, jó ezer s egynehány esztendeje, a civilizáció vékony betonrétege alatt. Amit erre az „egészséges ósanyagra” ráépítettünk civilizációknak, az, ilyenkor látszik, csakugyan szép teljesítmény, szanatórium, iv. s az alap kétségtelesen „egészséges”. Nem lehet megvádolni Pipás Pistát, Bende Istánt, vagy Dobákné, hogy különösebb „atlásokkal” küzdöttek életükhozászat.

Ki mit kap karácsonyra?

Értesüléseink szerint a Jézuska Szatmáron a következő karácsonyi ajándékokat osztja szét:

Nisztor Aurél prefektus, Nisztor Vilám rendőrkezes, Nisztor, nagybányai rendőrfőnök és Nisztor prefektusi titkár karácsonyi ajándéka lesz, hogy Szatmár-megyét Nisztor-megyének keresztelik át.

Dr. Ardelean Octávián megkapja azt a mandátumot, amelyet most gyári érdekből bevagonirozva másnak szállítanak.

A szociáldemokraták azt az illúziót, hogy lesz még tanács, amelyikben tizen-negy szocialista tanácsos lesz.

Szabadkai szinigazgató egy olyan operettet, amelynek végre épkezláb szövege is van és a verseket nem Harmath Imre írta.

Dr. Barbul Illés Károly volt prefektus, szemrehányást vezérétől, Goga Octáviántól, hogy miért nem vétette le házának homlokzatáról a magyar nemesi címerét.

A félben levő vármegyeháza tetőt és emléktáblát az építkezés megkezdésének centennáriuma alkalmából.

A kisebbségi újságírók friss cellát Vasváry vezetőügyészről és Burcus fogház-igazgatóról.

Dr. Bota Jenő villanygyári igazgató a sötétben bujkálótól világos véglegesítést.

A pénzügyigazgatóság szép, magas, erős és kitartó karácsonyfát az elárverezett polgároktól.

A város közönsége ígéreteket a kormánytól.

A szatmári svábok márkacsekkeket Hitlerrel és dicséretet Fabritius kapitánytól.

Az iskolák névelemzést Angelescutól. Az orvosok honorárium helyett kézsovitást a betegetől.

A csempészek hanyagság miatt megróvást az unatkozó vámtisztviselőktől.

A Marmorosch Bank betétesei további kitartást és bizalmat a bank szanalásában.

Az Unió leépített munkásai az igazgatóság üdülő tagjaitól tájképes anizs-kártyát meleg üdvözléssel.

Dr. Giurgiu főorvost, aki mindig „hülye, marha” és egyéb kellemes jelzőket kiabál a bíró felé a pályán, kinevezik tisztelheteli futball-bírónak.

És végül mit kap e sorok írója? Ha jól megy, a Márzescu-törvény értelmében három hónapot és két lovagias ügyet.

Tizenkét lista

Hat mandátumra hetvenkét jelentkező. Háromnegyedrésük ügyvéd. Valamennyi a város és a megye érdekében akarja a hazát boldogítani. Igérnek mindent. Inflációt, konverziót, stabilizációt, kisebbségi jogokat, zsidók kiűzését, zsidók paradicsomát, adóleszállítást, Megyeszékhelyt Nagybanánán és megyeszékhelyt Szatmárnak. Nyugdíjat és kegydíjat. Bort, buzát, békességet. A dohány árának leszállítását. Állást a kido-bott magyarnak, magyarok kidobását az állástalan románnak. A nyelvvizsga eltörlését, újabb szigorú nyelvvizsgát. Igérnek ők hetvenketten. Még tán a lelki üdvösségüket is elígéri a hat képviselői helyért. Magyar testvérek! mondják a dühös magyarfalók. Csupa egy-tesztvér ilyenkor a világ. És ha meg van a választás, ha a hat mandátumból négyet a liberálisok, egyet a magyarok és egyet a nemzeti-parasztpártiak visznek el, a többi jelölt visszamegy az ügyvédi irodába, a tanítói katedra mellé és tovább hirdeti azt, amit választások előtt abbahagyott: a türelmetlenséget, a gyűlöletet, a gyanakvást, a meg nem értést. Azért szép egy ilyen választás...

Dribli

A bíróbizottságban nagy dribli készűl. Az ősz folyamán a nagybányai Prónix CSB 3:1 arányban megverte a szatmári Olimpiát. Az Olimpia megóvta a meccset azzal az indoklással, hogy a második gól pillanatában a bíró of-side címen füttyölt. Így tehát a második gól nem érvényes. A bíróbizottság helyt adott az óvának és a jövő hét végén minden bizonnyal megsemmisíti a mérkőzést és elrendeli az újrajátszást. Szóval, készűl a szezon legnagyobb driblije...

A szatmári üzlet huszonöt éve

Ember fejek az emlékezés vakablakában

A szatmári kereskedő 52 éves. Üzlete a földtől huszonöt év óta áll fenn. „Ez a huszonötödik karácsonyi vásár” — mondja a hirdetésében és azt is mondja, hogy „hihetetlenül olcsó árak”, ilyen még nem volt. Bemegyek a boltba. A jubiláris karácsonyi vásár, ugy-látszik, gyengén indul. A boltban egy lélek sincs. Illetőleg van: a kereskedő, az üvegablakos ajtónál áll és néz, a felesége a kasszában ül és olvas, a fia a pulnál áll és szintén olvas. Segédet nem tartanak, nem futja. Nem is olyan régen négy segéddel dolgozott. Hol van már a tavalyi hó? A jubileumra már csak a család készül fel.

Kérdem: Hogy él? Beszéljen valamit magáról, az üzletről, az örökökről, a gondokról. Rámnéz. Megérti. Bólint és kinyitja az emlékező ablakát, amelyen alig látni keresztűl. Gond-mocsok, szomorúság-por lepi be az ablakot, a jelen minden piszka, a jövő minden kilátástalansága. Vakablak ez. Alaposan le kell surolni, hogy átláthasson rajta.

Huszonöt év... Kilencszáznegyben kezdte. A hozományból, a segédei évek alatt megtakarított kis pénzből. Jól ment. Akkor még kellett a nyakkendő, a sál, a finom flór ing, a fehér gamásni... Akkor még voltak gavallérok... Akkor még tudtak öltözködni... Tizennégyben már egy kis háza volt. Az-

után elment katonának. A felesége állt be az üzletbe. Kinlódások. Kétségek. Jött a konjunktúra. Más mindenki vagyont szerzett. Az asszony nem értett hozzá. Adósság adósságra halmozódott. Mellette és szembe vele megnyílt a konkurencia...

Tizennyolcban jött haza. Dolgozni kezdett. Mint egy állat. Hajnalban kelt és éjfélkor fektült. Szórakozás semmi. Bevásárló utakra járt. Verekedett. Törlesztette az adósságokat. Három év. Huszonegyben megint az övé volt a ház.

Huszonkettő... huszonhárom... még mindig konjunktúra. Az üzletben négy segéd. Egy kis pénz is gyűlt. Bankban volt, a betétkönyv a kasszában...

Aztán jött a krízis. Elment minden. A ház nyakig terhelve. A segédek el kellett bocsátani. Most huszonöt-éves jubileum van. Reggel a fia seprí fel a boltot. A decemberi boltbér még nincs kifizetve. Az árukészlet silány. Hitelbe már nem adnak. A karácsonyi vásár talán segít. Eddig még sehol semmi.

Huszonöt év mérlege... Fel és le. Fel és le. Eddig így billent a mérleg. Most például mind lefelé megy...

Hogy látja Szatmárt?

az optimista és a pesszimista

Szép város. Rendezett. Népes. Jól mehet az embereknek: a klubok mindig tele vannak.

Milyen szép parkja van. Tavasszal és nyáron igazán áldás.

Elegánsan öltözköznek az asszonyok.

A férfiak szerényebbek.

És milyen sok a szerelmes pár...

Szeretik a kultúrát. Sokat olvasnak.

És mennyi a kölcsönkönyvtár...

Szélsőséges elemeket alig látni...

És van egy csodaszép strandfürdők.

És mennyi iparos van.

Most már az adót sem szedik olyan kiméletlenül.

Az emberek megjavultak: már nem is csempésznek.

A város olcsó fát ad.

Hitelünk van. Milliós kölcsönt kaptunk.

A megyeszékhely mi vagyunk.

A kereskedők nem panaszkodnak.

Van egy olyan bank is, amely nagyszertűen prosperál.

Kevés a munkanélküli.

Sokan házasodnak a fiatalok közül.

Tizenkét párt küzd a mandátumokért.

Szabad választás lesz nálunk.

Csendőrök jöttek a rendet fenntartani.

Kár izgulni, ugys meghalunk egyszer.

Ronda kis vidék. Rendezetlen. Kihalt.

Rosszul mehet az embereknek. Nincs munkájuk, mindenki a klubokban lebzsel.

Mire kellett ez a park? Egyébre nem lehetett volna azt a sok pénzt kiadni?

De miből? Miből? Ha én beszelnék...

Persze, mert nekik már nem jut...

Legalább keresnek a nőorvosok.

A könyvkereskedők sorra buknak.

Csupa ponyva és szemét.

Mind a fogházban ülnek.

Vizsont rettenetes a gőzfürdők.

Hát még mennyi, aki csak „volt” iparos.

Majd a választások után újra kezdik, ott, ahol abba hagyták.

Már csempészni sem érdemes. Kinek van ma pénze csempészárura?

Tegnap két szegény ember megfagyott.

Nagy kamatra kölcsönt vettünk fel és hol a pénz?

Ameddig Drágos Teofil úgy akarja.

A kereskedők már nem is panaszkodnak.

Van egy olyan bank is, amely mindent a kezében tart.

A gyáraknak kevés, nekik sok.

Miért ne? Nekik már ugys mindegy.

Szegény, naiv optimisták.

Szabad a kormányra szavazni.

Már a csendőrök is itt vannak, ej-ha!

Miért ne izguljak? En élni akarok.

Vigyázat! Diszkrét dolgok!

(Eppen csak meghallgattam és megírtam, de nem mondtam el senkinek)

A liberális párt helyi tagozatában nagy az elégedetlenség. A fiatalokat már megint kizsírították az öregek. Hír szerint a fiatalok ebből az alkalomból műkedvelői előadást rendeznek és színre hozzák Fodor László „Helyet a fiataloknak” című darabját.

Hogy lehet az, hogy egyik-másik vidéki csendőrmester nagyobb ur, mint a vármegyei prefektus? Ugyanis a prefektus telefonon intézkedett, hogy a magyar képviselőjelölt: Jakabffy Elemér elmondhassa a beszédét, de az egyik csendőrmester kijelentette, hogy neki választáskor még a prefektus sem parancsol. Hát ki?

A Vaszgárda listáját természetesen Szatmáron sem engedték letenni. Állítólag a „vezér” olyan utasítást adott hűveinek, hogy inkább a zsidópártra szavazzanak, mint a kormányra. Ezek után a zsidók biztosra veszik a mandátumot.

A Kölcsey Kör irodalmi estélyének egyik vendége: a kitűnő Berde Mária, a magyar irodalomról tartott előadást. Ugy lekritizálta a magyar írókat, hogy öröm volt hallgatni. Különösen Márai Sándorral bánt el mostohán. És sajtáságos, a könyvkereskedők azóta alig győzik a Márai-könyveket eladni, viszont a Berde könyvei...

A fiatal bankelkölcöség autójával elütött egy szegény zsidót. Kétezer lej fájdalomdíjat és egy pofont kapott a szegény zsidócska, hogy máskor jobban vigyázzon. Legalább is addig,

amíg a fiatal bankherceg jobban megtanul vezetni.

A sinfalvai zavargások ügyében az itteni törvényszék — mint ismeretes — elítélt egy újságíró, aki a tárgyaláson még többet bizonyított, mint amennyit megírt. Az ítélettel sokat foglalkoztak a lapok, de foglalkozik az igazságügyminisztérium is, mert táviratilag kérte be az ügy iratait, az inkriminált cikket és az ítélet indokolását.

Missválasztást akart rendezni az egyik sportegyesület. A vezetőség azonban leszavazta a javaslatot azzal, hogy a mai idővel nem illik össze ez a komédia. Ha éppen választani akarnak, hát válasszák meg Miss Nyomorúságot.

Harmadszor utazott át Titulescu Kassára menet Szatmáron. Harmadszor gyűlnek össze a notabilitások, hogy üdvözlőjk a külügyminisztert, aki azonban minden egyes alkalommal aludt a szalonkoosijában. A szónokokban bennrekedtek az üdvözlő beszédek. Pech!

Lehet őt elfelejteni?

Az Averescu-párt magyarnyelvű plakátokat osztogat a falvakban a választóknak. A plakát így kezdődik: Magyar Testvéreim! Elfelejtettétek volna a ti igaz barátotokat, Averescu marsallt?

Eszünkbe jut a zátonyra futott csucsai paktum. A bezárt iskolák. A kisebbségi tisztviselők sorsa. Eszünkbe jut.

Dehogyan felejtettük el! Egyáltalában, lehet őt elfelejteni?

Kellemes karácsonya, boldog újéve lesz, ha 7—10 napot tölt a

Svábhegyi Szanatóriumban

Budapest centrumától 12 percre.
Kura, sport, szórakozás.
Mérsekelt árak.

Választás után

Nagyon hideg a december didereg a szegény ember, póre lábbal tapos hólét, bezzeg ő nem iszik bőlét, mint akit kegyelt a fátum s kezében van a mandátum!

Szavazók! Nem néznek rátok már a bundás deputátok! Boldog, aki voksot arat, ám a szegény hoppon marad, de tüzzre tenni nem átal, befűt a kortesplukáltal!

Pemutatom Tereh Gézát

Erdély legképzettebb esztétáját és műkritikusát. Hirdetem és hiszem, hogy Erdélyben ezen a téren ő a legkülönbb. Csendben és zaj nélkül dolgozik. Polgári életben tanár a felsőkereskedelmi iskolában. Az egész szatmári művészgenerációt irányítja, neveli hozzáértő tanácsaival, kritikáival és utasításaival. Persze, ezek után könnyen azt lehetne hinni, hogy szemüveges, mord és nagykepi szobatudós. Korántsem. Csupa fiatalság, csupa érdeklődés minden irányban. Művészeket kívül, irodalommal és sporttal foglalkozik. Ma is a legjobb vívója Szatmárnak és irányítója, nevelője az összes szatmári vívóknak, akik közül nem egy átlagon jóval felülemelkedő tehetség is van. Ha valaki, úgy Tereh Géza bebizonyította a latin közmondás igazát: Ép testben ép lélek. Tanít, olvas, cikkeket ír, összetartja a festőket, vívógenerációt nevel, kritizál. Egy ember, aki mindenhez ért és mindenhez van ideje...

Kólay Pálné

A Jótékony Nőegylet elnöknője. Ennek a nagymultu, színmagyar nőegyletnek, amely évtizedek óta harcol a jótékonykasság frontján, megújodását jelenti Kólay Pálné érája. Csupa ambíció, csupa tettvágy, csupa szív ez az uriaszony. Az ő érdeme, hogy a Jótékony Nőegylet teljes aktivitással készül fel a télre, amely a szegényügyen a legsúlyosabb megpróbáltatásokat és a legsúlyosabb anyagi áldozatokat követeli meg a jótékonykasság papnőitől. Rossz csengése van így ennek a szónak, de Kólay Pálné papnő, a szónak az igazi értelmében: a szívnek és a szeretetnek hivatott papnője.

Szatmárhegy! Két perc!

Tulajdonképpen ez is Szatmárhegy tar-tozik. A hegy. A szatmári polgár büszkesége. A szatmári borok hazája. Az őslakók, akik a szőlőtermésből élnek, le-verték. Katasztrófális volt az idej ter-més. Nem hogy kerestek volna, de min-denüket, ami volt, ráfizették. A termelési költségeket nem hozta be a szőlő. És amit adott? A hegy, mint egy gonosz mostoha nyúlós, élvezhetetlenül sa-vanyu, bicskanyitogató lőré tett a gyer-mekei asztalára. Most csendes a hegy. Csak vasárnap a sielők és a rodlizők zavarják fel a halotti csendet. Ilyenkor van ke-llette a vendéglők forró borlevesének, melyhez a bort — kegyetlen ironia-jedenből kellett hozatni a hegyi vendég-lősnak.

Két perc. A vonat tovább megy és a-utas nem látja, hogy a fehér hótakaró-alat tmennyi meghisult reménység alusz-sza téli, halottas álmát.

Brassói Magyarok!

Brassó törvényhatósági város magyar párti választópolgárai dec. 18-án, hét-
től este 8 órákor választói gyűlést tar-
tanak az Iparegylet (Gewerbeverein)
nagytermében.

Ezen a gyűlésen tartják meg program-
beszédeiket

Szabó Béni,

Orbán János és

Ambrus Imre dr. képviselőjelöltjeink.

Jelenjen meg minden magyar ezen a
gyűlésen.

Komoly kultúresemény volt
a Brassói Magyar Dalárda
estélye

Brassó, december 17.

Alapos előkészületek után, december 14-én
rendezte meg dalestélyét a Brassói Magyar
Dalárda. Az estély Brassó magyarságának éle-
tében komoly eseményt jelentett és csodálat-
os, hogy a magyar tömegek nem méltányol-
ták ezt kellőképpen. Mert míg a dalárda előző
bemutakozásait mindenkor zsufolásig telt ter-
mek hallgatták végig, a tegnapi estélyről a
magyarság széles rétegei távolmaradtak. Szor-
moru, hogy akadnak olyanok, akik a magyar-
ság kulturális megnyilvánulásaival szemben
nem teljesítik kötelességüket. Ha anyagilag
nem is, de erkölcsileg hatalmas sikert jelentett
az estély a magyar dalárdának. A férfi és női
kórusok külön-külön, akárcsak a vegyes kó-
rus, komoly zenei és művészi felkészültséggel
tettek tanúbizonyságot. Lengyel László Béla, a
dalárda érdemes karmestere, ezúttal is beiga-
zolta, hogy megoldhatatlan probléma nincs szá-
mára. A közönség az egyes zeneszámokat lel-
kes tapsviharral honorálta, akárcsak Opra Zo-
ltán és Kiss János szólóit is. Reméljük, hogy
a magyar dalárda legközelebbi estélye anya-
gilag is jobban fog sikerülni. Ilyen művészi és
kulturális teljesítmény valóban nagyobb ér-
deklődésre tarthat számot Brassó magyarsága
résztől.

Köszönet és nyilvános nyugalmas

A brassói magyar ev. Jótékony Egye-
sület elnöksége ezúton is hálás köszönetet
mond azoknak a nemesszívű em-
berbarátoknak, akik iskolás gyerme-
keink felruházására, valamint szegénye-
ink segélyezésére a nehéz idők ellenére
is elküldötték adományaikat. A koráb-
ban nyugtázott adományokon kívül az
alábbi adományok érkeztek hozzánk:
1. Természetbeliek: Ruhafélék, Sárossy
Ödön, Holdengraber Huttmann és Társa,
Grünfeld Vilmosné, özv. Molnár Jánosné,
M. Neumann cég, Sámuel női ruháizlete,
Szabó Béni, Scherg posztógyár, Nagy
Ferenc, Ageco rt., Cukorkák: Stoll-
werck cukorka-gyára. Pénzbeliek: Bolo-
nyai szomszédságok 1000, N. N. és Var-
ga István 300—300, Kreutzer Gusztáv,
Steana biztosító társaság, Raab Alfréd-
né 200—200, Ábry Györgyné 100 lej. Te-
kintettel arra, hogy a karácsonyfa-ünne-
pünk a jövő héten csütörtökön
megtartjuk, kérjük jótövönket, hogy
szegény gyermekeink részére szánt ado-
mányaikat lehetőleg az előtt hozzánk
juttatni szíveskedjenek. Az ev. Jótékony
Egyesület elnöksége, Lópiac 32 és Strada
Lulu Maniu 2.

— Bach „Karácsonyi órátoriumát”, a
melynek Fekete-templombeli előadását
a helybeli Bach-énekkar szombatra, de-
cember 16-ára tűzte ki, a női szólista meg-
betegedése miatt december 28-ára, csü-
törtökre halasztották. Az előzőleg meg-
váltott jegyek érvényben maradnak. Je-
gyek elővételben Hiemeschnél kaphatók.

Egyházi adófelvételi felszólítás

A brassói református egyházközség
presbiteriuma fájó szívvel állapította
meg, hogy az egyházközség tagjai közül
egyesek még most is hátralékban vannak
az egyház- és iskolafenntartói díjaikkal.
Nagyon kéri a presbiterium az ilyen egy-
háztagokat, hogy tartozásaikat minél
előbb befizetni szíveskedjenek, mert, ha
december 31-ig nem rendezik hátralékai-
kat, akkor a 395.675—1933 számú pénzügy-
miniszteri rendelet értelmében kény-
szerítve lesz a presbiterium a hátraléko-
sok kimutatását a pénzügyigazgatósághoz
végrehajtás végett átadni és akkor a hát-
ralék és az 1933 évi tartozás is az állami
adó mintájára lesz beszedve, ami fájda-
mas érzéseket vált ki a lelkekből, de
kényszerítve lesz rá a presbiterium, ha a
fenti határidőig a tagok tartozásukat nem

rendezik. Egyben értesíti az egyháztago-
kat a presbiterium, hogy a jövőévi pres-
biterválasztások alkalmával csak az lesz
választható és választójogát csak az gya-
korolhatja, aki egyház- és iskolafenntartó
díjait pontosan befizette, egyháza és hit-
vallásos intézményei iránti úgy lelki, mint
anyagi kötelezettségének pontosan eleget
tett. Ezután is kéri a presbiterium a hát-
ralékos egyháztagokat, hogy a saját jól
felfogott érdekükben tartozásaikat 1933
december 31-ig okvetlen rendezzék az
egyházközség pénztári hivatalában (Kál-
vin-u. 3. sz.)

Szabó Zoltán és Rezik Károly
brassói zeneestje

Már kaphatók a jegyek az ujságírószervezet hangversenyére

Brassó, december 17.

Brassónak régen nem volt komoly zenemű-
vészeti élvezetben része. Ennek tulajdonítható
az a példátlan érdeklődés, amely Szabó Zo-
ltán és Rezik Károly december 20-ára kitűzött
együttös hangversenye iránt mutatkozik. A
brassói ujságírók szervezetének — amint azt
megírtuk — hatalmas áldozatok árán sikerült
megnyerni egyszeri föllépésre Szabó Zoltánt,
a kiváló operaénekest, aki brassói hangverse-
nye után külföldre megy és a filmhez szegő-
dik. Méltó partnere Rezik Károly, a kolozsvá-
ri zenekonzervatórium kitűnő igazgatója, a ki-
váló csellóművész.

Még csak néhány nap választ el a hangver-
seny napjától és ezért az ujságírószervezet

már meg is kezdte a mai nappal a jegyek ár-
sítását. Azt óhajtjuk, hogy mindenki számára
lehetővé tegyük a nagy eseménynek ígérkező
hangversenyen való megjelenést és ezért — a
rendezés a jegyek árát 25, 35, 45, 55, 65 és
105 lejben állapította meg. Tekintve, hogy az
új látványossági adó-törvény a ruhatári bevé-
telek után is adófizetésre kötelez, ezekben az
árakban már benne foglaltatik az öt lej ruha-
tári ár is. Ilyenformán, aki megváltja jegyét,
az egyben a ruhatárát is kifizette.

A jegyek elővételben már kaphatók a B. L.
kiadóhivatalában és szerkesztőségében és bár-
melyik brassói ujságírónál. Az estély teljes
bevételét az ujságírószervezet segélyalapjának
gyarapítására fordítjuk.

A főügyész indítványára szabadlábra
került a Schmoll-gyár sikkasztással
vádolt utazója

Brassó, december 16.

A brassói ítélőtábla Titu Panu tanácsa
pénteken délelőtt tárgyalta Riebel Ká-
roly, a Schmoll-gyár sikkasztással vádolt
utazójának bűnperét.

Ismeretes, hogy a brassói törvényszék
november 7-én 1 évi fogházra, 3 évi hi-
vatalvesztésre és 245 ezer lej kártéri-
tésre ítélte Riebel Károlyt. A bíróság nem
adott helyt Riebel védekezésének, aki be-
vallotta, hogy elvett pénzt a cégnek be-
vételezett összegekből. de ez az összeg
nem 245 ezer lej volt, hanem 110 ezer lej.
Ehhez az összeghez azonban joga volt —
jelentette ki Riebel —, mert a céggel el-
számolási viszonyban állott és a cég eny-
nyivel tartozott neki. Riebel kijelentette,
hogy hajsza áldozata. Elmondta, hogy a
cég helyiségeiben a tisztviselők megmo-
tották és három ezer lej készpénzt és va-
lamennyi irását, amellyel igazolni tudta,
hogy beküldte rendszeren a bevételzett
összegeket, elvették tőle.

A súlyosan elítélt ember a táblához fe-
lebbezett, az ügyész megnyugodott az ítél-
letben.

A táblai tárgyaláson Riebel újból elő-
adta a védekezését és ártatlanságát han-
goztatta.

A főügyész szót kért — holott első fo-

kon az ügyész nem élt jogorvoslással —
és legnagyobb meglepetésre a vádlott
mellett foglalt állást.

Kérte, hogy a vádlottat ne tartsák fog-
va, hogy bebizonyíthassa igazát.

A magánvád Riebel Károly fogvatartá-
sát kérte.

A tábla elrendelte, hogy egy szakértő
vizsgálja felül a Schmoll-gyár könyveit
annak megállapítása végett, hogy milyen
pénzeket utalt be Riebel a cégnek és hogy
általában milyen volt az elszámolási vi-
szony Riebel Károly és a Schmoll-cég
között.

Ezután Filimon Bogdan dr. és Radu
Olteanu dr. védők Riebel Károly azon-
nali szabadlábra helyezését kérték.

A tábla, arra való utalással, hogy Rie-
bel Károly szabadlábra helyezése föltét-
lenül szükséges ahhoz, hogy elégséges vé-
delmet előkészíthessen, valamint arra va-
ló hivatkozással, hogy a vádlottnak be-
jelentett lakhelye, valamint családja és
háza van és végül a főügyész indítványa
alapján,

elrendelte a vádlott szabadlábra helye-
zését.

A szakértő meghallgatását december
21-én eszközli a tábla, az ügyet érdemben
január 12-én tárgyalja le.

Hírek a városházáról

BŐVITIK

A VIZVEZETÉKI HÁLÓZATOT

Az Aurel Vlaicu-utca környékén lakók
kérésére a város elhatározta, hogy a viz-
vezetékét itt 150.000 lej költséggel kibő-
víti. E költséget a lakók viselik, de a vá-
ros a jövőévi költségvetésben gondosko-
dik arról, hogy felelősség a lakosságnak
visszatéríttessék.

A SZALITÓK ÉS KERESKEDŐK BE
NEM FIZETETT BEHOZATALI TAXÁI
ügyét az állandó választmány újból tár-
gyalta és a kiküldött bizottság előterjesz-
tésének figyelembevételével úgy döntött,
hogy az ez ügyben már meghozott hatá-

rozatot fenntartja. Eszerint a városi ille-
tek hivatal által visszamenőleg kimutatott
illetékek közül a be nem fizetteknek
egyszeresen fizetendő be, tehát bírság nem
róható ki egészen 1933 október 1-ig. Az
ezutáni időre a mulasztások után bírságot
kell fizetni.

FURCSA TAKARÉKOSKODÁS

A belügyminisztérium közölte a város-
sal a pénzügyminiszter rendeletét, mely
azt kívánja, hogy a város által jótékony
és kulturális intézmények részére adni szo-
kott segélyek csak havi részletekben fo-
lyósíttassanak. A város állandó választ-
mánya a jövőre nézve tudomásul vette

PREMIER! ASTRA-MOZGÓ PREMIER!

Szombaton, december 16-án a szenzációs, bájos német filmoperette:

„Manci és a babája”

Víg, zenés történet tele ének- és táncslágerekkel — Főszerepben:

Bársony Rózsi, Georg Alexander, Wolf Albach-Retty, Hilde Hildebrandt

A páratlanul ötletes, kacagtató film két bűbe: EGY ÉLŐ ES EGY GEPLÉNY. Ez utóbbi
egy legújabb feltalált rádióbaba, amelynek jogát az Ufa megszerezte. Ez a rádióbaba meg-
tevesztésig hasonlít Bársony Rózsihoz: ép úgy énekel, ép úgy táncol, mozog, mint ő, s mind-
ezt rádióhullámokkal irányítják. Ebből támad a bonyodalom, amit a rendezés pompásan ki-
használ egy egészen újszerű film alkotására.

Vasárnap délelőtt nagy matiné előadás Harold Lloyd: „A MOZIBOLOND”

ezt a rendelkezést, de kimondotta, hogy,
mivel a helyi jótékony négyzetek segé-
lyére nézve már előzőleg úgy határozott,
hogy a karácsonyi segélyezésekre való
tekintettel a költségvetésbe felvett egész
segélyt kiadja és ez a határozat jogerőre
emelkedett, ezen határozatát végrehajtja.

PARTPOLITIKA ÉS TÚZOLTÓSÁG

A kormány kákán-csomókereséssel meg-
bizott főtisztviselője, Crudu kerületi köz-
igazgatási felügyelő, kinek feladatává té-
tetett, hogy a városi ügykezelést vizsgál-
ja meg és találjon a városi tanács flosz-
latására okot, nagy buzgalommal teljesíti
feladatát. E buzgósága még a városi tűz-
oltósághoz is elvitte, ahol a legkisebb
részletekre, a tűzoltók lakásfűtésére is
kiterjedő aprólékossággal vizsgálódott. A
városi tanács legközelebbi ülésében fogja
tárgyalni a felügyelő észrevételeit, hogy
azokra megadhasa a választ.

IDEGENFORGALMI IRODA

Brassó város állandó választmánya el-
határozta, hogy a városi idegenforgalmi-
és fürdőbizottság rendelkezésére bocsátja
a ma a Tulliu-féle gyógyszerár által bér-
ben tartott helyiségeket a Kolostor-utca
sétatéri végén, hogy ott idegenforgalmi
irodát rendezzenek be. Mihelyt a mai
bérlet a helyiségeket kiüríti, az idegenfor-
galmi iroda azonnal berendezkedik és
megkezdí működését.

Brassói piaci árak

Marhahus levesnek kg. I. 16, II. 10,
marha pecsenye 34—36, sertéscomb 26,
sertéskaraj 32, zsirszalonna 28, zsír 36,
tojás drb. 2—2.20, csirke párja 30—90 lej.
— Élő állatok kilóra: Export ökör élő-
súly kg. 8—10, sertés 15—18, igás ökör
drb. 3000—5000, ló drb. 2000—6000, lu-
sus ló drb. 10.000—16.000 lej. — Ter-
ményárak nagyban: Buza mázsája 420—
460, rozs 250—280, sörárpa 240—260, ta-
karmányárpa 190—200, zab 200—240, sze-
mes tengeri 200—220, nagyszemű lenese
450—650, fehér bab 290—320, burgonya
100—120 lej. — Takarmányárak nagyban
per 100 kg. Préselt széna 140—150, laza
széna 90—100, laza szalma 50—60, korpá
150—150 lej.

Baj van a „politikai fordulat
sodrába került öt jámbor brassói
disznóval...”

Brassó, december 17

Lapunk 286. számában, a „Lé-suk Bras-
sót!” oldalon cikk jelent meg öt jámbor
brassói disznóról abból az alkalomból,
hogy őket is elsodorta a politikai fordu-
lat szele. A cikk adatai szerint Nicolae
Craciun elmozdított rendőrigazgató öt
disznót neveltetett magának a harmadik
kerületi rendőrségen. Az új kormány
egyik felügyelője felfedezte a jámbor
állatokat s a disznókat kiadta ugyan jo-
gos tulajdonosuknak, a harmadik kerü-
leti rendőrtiszt azonban elhelyeztette.
Ezzel a cikkel kapcsolatban most Ni-
colae Craciun rendőrigazgató helyreiga-
zítást küldött be, amelynek természetesen
helyet adunk. A helyreigazítás szerint:
„Valótlan az, hogy én a harmadik kerü-
leti rendőrségen disznókat rendeztem
volna és ez természetesen éppilyen va-
lótlan az, hogy ezek a disznók nekem,
mint tulajdonosnak kiadattak volna. Ki-
jelentem kötelezőleg azt, hogy amennyi-
ben a cikk szerzője bebizonyítja állítá-
sait, mind az öt disznót nekiajándékozom
hogy télire jól elláthassa magát zsirral
és szalonnával.”

„Valótlan az is, — írja tovább — Cra-
ciun rendőrigazgató — hogy én elmozdi-
tott rendőrigazgató volnék. Én magam
kértem folyó évi december 23-ig szabad-
ságot s ezt nekem engedélyezték is.
Egyébként...” stb.

DECEMBER

20

Szabó Zoltán

hangversenye a REDOUTBAN.

Módosítják a lengyel alkotmányt

Illeve szigorítják a diktatúrát

Varsó, december 17.

A lengyel alkotmány módosítása, amiről már korábban is többször szó esett, közvetlenül megvalósulás előtt áll.

Pilsudsky, a lengyel diktátor pártja már el is fogadta a módosító tervezetet, amelynek lényege az elnöki hatáskör kiterjesztése s ezzel kapcsolatban természetesen a képviselőház jogainak megnyirbálása.

Az államfőt a jövőben nem a nemzeti

tanács választja, hanem egy 80 tagú különleges választói testület. A sejm, a lengyel képviselőház részére ezentul is fenn tartják az általános titkos választójogot, a szenátus tagjainak egyharmadrészét azonban a köztársasági elnök nevezi ki, kétharmadrészét pedig bizonyos nemzeti alakulatokból állítják össze.

Az alkotmánymódosítás lényegében az amugyis diktatórikus lengyel rezsim újabb megszigorítását jelenti.

A budapesti Pázmány-egyetem pernyertes lett a cseh állammal szemben

A hágai döntőbiróság nagyjelentőségű ülése

Hága, december 17

A hágai nemzetközi döntőbiróság tegnap délután a Békepalota dísztermében ítéletet hirdetett. Ismeretes, hogy a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem panaszt emelt a cseh állam ellen, a mely szerint az a területváltozások alkalmával különböző felviléki városok környékén 18.000 holdnyi területet kisajátított. Ezek a területek annakidején a Pázmány Péter egyetem tulajdonai voltak.

A magyar egyetem tiltakozott a kisajátítás és az elkobzás ellen és a békeszerződés, valamint a nemzetközi szerződések alapján cseh-magyar döntőbiróság egybehívását kérte. A döntőbiróság össze is ült és úgy döntött, hogy ezeket a kisajátított és elkobzott földeket a cseh állam köteles a magyar egyetemnek visszaadni.

Ez ellen a vegyes bírósági döntés ellen a cseh állam Hágába felebbezett. A hágai nemzetközi döntőbiróság foglalkozott is az esettel és három hétig szóbeli tárgyalás formájában tárgyalta az ügyet. A szóbeli tárgyalás befejezése után négy

további hétig tartott, amíg a hágai bíróság ítéletét írásba foglalta és megindokolta.

A kész ítéletet tegnap hirdette ki a bíróság, amely ismét Magyarország javára döntött és arra kötelezte a cseh államot, hogy az a budapesti Pázmány Péter egyetem 18 ezer hold területű birtokát szolgáltatassa vissza.

A hágai nemzetközi döntőbiróság előtt csak államok szerepelhetnek és így a bíróság előtt a magyar egyetem képviselője nem jelenhetett meg. A pert ennek megfelelően a magyar állam folytathatta le és annak képviselőjében dr. Gajzágó meghatalmazott miniszter jelent meg.

Erdekes, hogy a hágai döntőbiróság döntését egyhangulag hozta meg. Valamennyi delegátus Magyarország mellett szavazott, egyedül a cseh delegáció képviselte azt az álláspontot, hogy a 18 ezer hold a cseh államot illeti meg.

A döntés több vitás és még el nem döntött esetből kifolyólag igen nagyjelentőségű.

KARÁCSONYI VÁSÁR

Az igazi karácsonyi hangulatot csak a rádió hozza!

„Novy” rádiólaboratórium
ROZSATER 19.
Telefon 1-99.
NAGY VÁLASZIEK!

A szép feleség a férj legkedvesebb karácsonyi ajándéka!

Románia egyetlen gőzörök-hullámosítója és a párisi okleveles Dr. Winklerné Beck Rózi vezetése alatti szépi-tészeti osztály kizárólag nálam van

Molnár A. Weiss Mihály-utca 21 szám.

WEISZFEILER

KÁLMÁN

BRASSÓ, KAPU-UTCA 56.
Korona szálloda mellett.

Játékárúk és utazócikkek.

Kézimunkákban

kitűnő külföldi pamutokban és fonalakban nagy választék. **ELŐNYOM-DA!** Fűzők, haskötők, harisnyakötők legmodernebb modellek szerint.

LIKWORNİK

Olcsó árak!
Weiss Mihály-u. 24.

Brassó, Weiss Mihály-u. 35. (volt Cérna-u)

SKI I-a kelet kőrifa. Bogmentes, Resonanz-vágás

Férfiaknak	420 Lei.
Női	300-360 "
Gyermek	180-280 "
Mogyorófa komplett	65 "
Bambuszbot	120-260 "
Ródlí 2 személyes, gürtnis	420 "

„REKORD-SPORT”

Brassó, Kolostor-utca 24 szám.

A legszebb karácsonyi ajándék:

- 1 modern puderdoboz
- 1 kölni-szóró
- Kölnivíz
- Parfüm stb. stb.

C. H. NEUSTÄDTER
DROGÉRIABOL

Tulajdonosok: K. Neustädter és E. Fromm,
Brassó, Kapu-utca 14 sz. alatt

Olcsó árak! Elsőrangú minőség!

Elhizás kezelése

a Prof. dr. Páter-féle fogyasztó teával. Abban különbözik a többi fogyasztó kúrától, hogy a Páter-tea használata nincs összekötve heteken keresztül tartó koplálással, hanem a rendes étkezési időben lehetővé teszi a jóllakottságot, a tea a szervezetnek nem árt, tisztító, oldó, levegőt tulajdonsága van, harmadszor a fogyasztással járó kellemetlen érzést és zavarokat elviselhetővé teszi és végül egészen megszünteti. Minden eredeti csomaghoz a betartandó étrendet mellékeljük. Prof. dr. Páter fogyasztó teája megyeszékhelyek gyógyszerházaiban és drogériáiban kapható azonnal, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságára az eredeti csomagolást teát néhány napon belül beszerzi. Minden eredeti csomagon a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Levelezőlap útján a tea „Csillag”-gyógyszertár BRASSÓ, Hosszu-utca 5 sz. alatti lerakattól rendelhető.

Brassó, Weiss Mihály-utca 6 sz. alatt állandóan nagy raktárt tart a legújabb modelű női kalapokból, a legolcsóbb árak mellett. Átalakítás, javítás a legjobb a legolcsóbb.

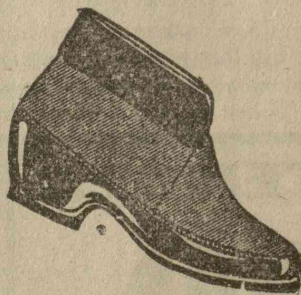
JOFA KALAPGYÁRTÁS,

IPSEN
CIPŐÜZLETE

A KAPU-UTCA ÉS A WEISS MIHÁLY-UTCA SARKÁN. Tel. 491.

Női-, férfi- és gyermek alkalmi-cipők
Utcai-cipők
Házi-cipők
Hegymászó-cipők
Ski-cipők
Sport-cipők
Torna-cipők
Hó- és sár-cipők

Ünnepi

Ajándékul
PUDERT
ÉS
KÖLNIVIZET

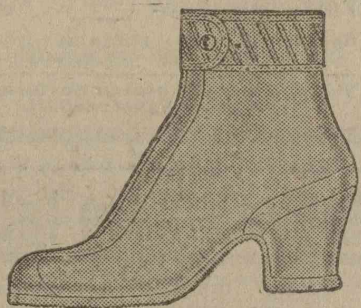
5 FLEURS
FORVIL

AJÁNLJON

**Elegáns!
Tartós!
Olcsó!**

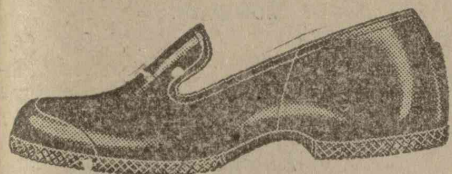
Utolsó divat, **Lei 230**
teljesen gumiból

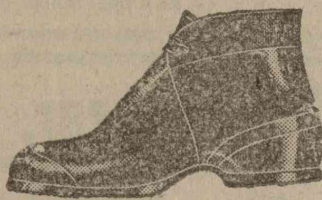
Magasszár hócipő **Lei 300**
Crepe de Chine, patent szárral

Férfi hócipő **Lei 300**
teljesen gumiból

Sárcipő, nyelvvel - **Lei 160**

Gyermek hócipő **Lei 160**
teljesen gumiból

Bata
sár- és hócipők.

**Az aradi rendőrségi
vizsgálat páratlan
fordulatai**

Arad, december 17.

Az aradi rendőrségen kipattant botrányos visszaélések ügye most szenzációs fordulatot vett. Az Aradra küldött belügyminiszteri felügyelők elkészültek jelentésükkel, amelyből, értesülésünk szerint, nagyon érdekes dolgok szűnek ki.

Először is a Prevederea, a rendőrségi eljárási és hitelintézmény körül történtek meglepő dolgok. Előzőleg úgy tudták, hogy az aradi rendőrség egyes vezetői jelentős, olykor százazrekre rugó összegeket vettek fel a Prevederától s így jelentős hiányok mutatkoztak. Ujabban azonban a Prevederea pénztára már nem hiányt, hanem csodák, csodája, 30 ezer lej felesleget mutatott, ami csak úgy történt, hogy a szábanforgó urak

siettek visszafizetni a kivett pénzeket s a nagy sietségben többet tettek vissza, mint amennyit kikölcsönöztek. A dolgot ez, természetesen, nem teszi tárgyaltanná, hanem még csak bonyolultabbá.

A jelentés további része a rendőrség fizetésének kiadása és a természetbeni járandóságok körüli furcsaságokkal foglalkozik. Ennél a két pontnál igen nagy, félmillió fölül hiány mutatkozik.

A jelentést és az iratokat most felterjesztik a belügyminisztériumhoz, emellett azonban a büntügyi vizsgálat is megy tovább a maga útján. Nem lehetetlen, hogy néhány napon belül rendkívüli fordulatok következnek.

**Januárban két értekez-
lelet tart a kisanant**

Budapest, december 17.

Most már véglegesen megállapították a kisanant januári értekezleteinek programját. Január 4-én Zágrábban a három kisanantállam politikai bizottsága ül össze, január 8-ikán pedig a gazdasági bizottság tárgyal Prágában.

**A rendtörvény
nevében**

Csikszereda, december 17.

Az utóbbi időben sok politikai színezetű ügy kerül a csikszeredai bíróság elé. A csiki hatóságok elég szorgalmasan alkalmazzák a Márzescu-Mironescu-féle rendtörvényt.

Legutóbb gyorsított eljárást tűzött napirendre és tárgyalta a törvényszék. A három vádlott közül egy földmives gazda volt, egy római katolikus lelkész és egy román tanító. A gazdát társadalmi rend elleni izgatás címén, a papot hadsereggyalázás vádjával, a román tanítót pedig vasművelés izgatás miatt állították a vádlottak padjára.

Boldizsár Dénes csikszögödi gazdának az volt a bűne, hogy leitta magát s aztán részegen hangos veszekedést kezdett a kocsmában. Ilyeneket kiabált: „Megiszom a millióm-sok vérét. Kiirtom a falut. Felgyújtom a községet.” Aztán az utcán, amikor megpillantott egy választási felhívást, amelyen Duca képe díszelgett: „Mit keresel itt közöttünk? Ki hívott ide? Ma-holnap te is olyan koldus leszel, mint mi!” Szidta aztán faluja jobbmodu gazdait és a kereskedőket is.

Ezek miatt a részeg kijelentések miatt került gyorsított eljárással a bíróság elé. Az ügyész ugyanis a sorozatos kijelentésekben céltudatos kommunista izgatást látott. A vádlott természetesen tagadta, hogy izgatni akart volna. Sokat ivott, részeg volt s ilyenkor nagyon házsártos természetű, mindenkibe belekött. Ezt különben igazolták a tanúk is. A bíróság azonban nem fogadta el a védekezést. A rendtörvény alapján három havi fegházzal, 500 lej pénzbüntetéssel és politikai jogfosztással sújtotta a gazdát. Az ügyész megnyugodott, az elítélt azonban felebbezett. Boldizsár egyébként a rendtörvény értelmében továbbra is letartóztatásban maradt.

A másik vádlott, Sipos Sándor gyergyószárhegyi lelkész, 1932-ben, az akkori szenátorválasztásokkal kapcsolatban követte el „bűnét.” A vád szerint lealacsonyító kijelentést tett Eftimiu kapitányra, a karhatalom parancsnokára, mert az a választóktól elszedte a választói igazolványokat s így megakadályozta őket alkotmányos jogaik gyakorlásában. A beidéztet tanuk nem jelentek meg s amiatt az ügyész elnapolási indítványt tett, de Pitner Árpád védő tiltakozott az elnapolás ellen. Pitner a bizonyítás kiegészítését kéri, főként annak az igazolását, hogy a kapitány valóban elszedte a választóktól az igazolványokat. Az ügyész ezt hevesen ellenzi. A védő Eftimiu kapitány bűnösségét akarja bizonyítani, ez pedig megengedhetetlen, mert nem a kapitány, hanem Sipos plébános a vádlott. A bíróság végül úgy döntött, hogy a következő tárgyalásra beidézi a védőtől bejelentett tanukat is s akkor dönt majd, hogy kihallgatja-e őket, vagy nem.

A harmadik vádlott Floaca Joan gyimesföldi állami tanító. Vasművelés izgató röpíratok és kiáltványok voltak nála. Amikor észrevette, hogy a csendőrség tud vasművelés összeállításáról s házkutatást akar tartani nála, megelőzte a veszedelmet s az iratokat, nyomtatványokat beszolgáltatta. Az ügyész ugyan kétségbevonta a vádlott jóhiszeműségét, a bíróság azonban felmentő ítéletet hozott.

— Terményárak a nagyváradi piacon. Tudósítónk jelenti: A piac forgalmán érzett a karácsony előtt szokásos ellanyhulás. A buza ára 400—405, az árpaé 160—180, a zabé 200—210, a rozsé 270—275, a régi tengerié 220—228, az új tengerié 150—160 volt.

KARÁCSONYI VÁSÁR

Erős és hosszú telünk lesz az idén!

HUTCHINSON

hó- és sárcipőről gondoskodjon, mielőtt az átázott cipő ágyba nem KÉNYSZERITI.
BAHMÜLLER F.
cipőáruháza, Brassó,
Kapu-utca.

Karácsonyi ajándékok:

Parföm- és manikűrkezelők,
 kölnivizek, fényképező készülékek stb.
 legolcsóbban **Dücl & Oyrzen**
 drogériában, Buzasor.

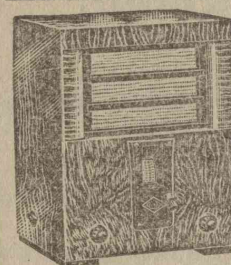
CÉLSZERÜ AJÁNDÉKTÁRGYAK:

Linoleum, viaszosvászon, gummi és celluloid JÁTÉKOK

WIMPASSING sár- és hócipők előírt, eredeti guári árakban.

LINOLEUM Steekl-cégnél Braşov, Str. Regele Carol 34.
ARAD, BUKAREST. Telefon 545. **Hitelközpont tagja.**

Ön karácsonyra az 5 és 3 csöves

EUMIG-AUTOMAT
SUPER-RADIOT választja.

Három hullámhossz: Rövid, közép- és hosszú hullámok vételére. — Önműködő fading-kiegyenlítés. — Automatikus hang-erősség és hangszínezet szabályozás. — Optikai beállítás-ellenőrző.

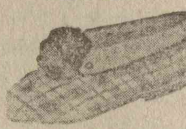
Kérje díjtalan bemutatását. — Képviselő:
W. BITTERMANN-mérnök elektrotechnikai vállalat a Brassó, Közép utca 26. Telefon 6. Rádiótelepek szakszerű felülvizsgálása és javítása.

„CARMEN” cipőüzlet

Brassó, Kapu-utca 21.

Feltűnést keltő árai karácsonyra:

Lei 135

Lei 325

Lei 325

Lei 175

Lei 195

Lei 160

A szép tűkőr a legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

Wolff Oszkár

tűkőrgyára, Brassó, Uzdoda-utca
5 szám — Telefon 4-43.

Butort mérsékelt árban csak

Polák József

asztalosnál szerezhethet be

Brassó, Szítás-utca 34.

A legújabb tervek szerint. Garántált szolid áruk.

Karácsony előtti

vásárlásnál tekintse meg dusan felszerelt áruháztárunkat:

crep de chine, hibamentes, minden színben 65 lej

tussor minden színben 35 „

fehér vászon 14 lejtől

fehér és színes férfiing 128 „

alsónadrág 49 „

férfizokni 9 „

női harisnya 15 „

Vidéki megrendeléseket 1 nap alatt teljesítünk utánvétellel is.

Kiváló tisztelettel:

Wachtel és Braun

textil-, kötött- és rövidruház,

Brassó, Kapu-utca 35.

Kirakatunk alul fekete márvány!!

Keresse
fel**SZINAJÁT****KÁRPÁTOK
GYÖNGYÉT**

Megkezdődött a téli szezon! Mindenféle téli sport!

A kaszinó állandóan nyitva.**Rulette, Baccarat.****Színház, Mozi,
Jazz, Dancing.****A Palace szálloda és a többi
szállodák is állandóan nyitva.
50%, kedvezmény a CFR-en.****K Ö Z G A Z D A S Á G****Tizedik napja ismét
márka-háboru van****A clearing egyezmény ellenére nem tud a két Jegybank
a márka könyvelési értékében megállapodni**

Bukarest, december 17.

Tizedik napja, hogy a Banca Națională ismét nem teljesíti a márka-fizetéseket. Ennek az az oka, hogy a német és a román jegybank között ismét nézeteltérések vannak.

Ezek a nézeteltérések hónapról hónapra ismétlődnek, mert a két jegybank nem tud az egymás valutájának könyvelési értékében megállapodni.

Minden hónapban csak átmeneti megállapodást kötnek és az értékeket kliring számlán csak fenntartással könyvelik egymás javára. Ezek a nézeteltérések az elmúlt hó folyamán annyira elmérgesedtek, hogy a Banca Națională a márka jóváírásokat most már kliring-számlán is megtagadta.

A két jegybank között e kérdésben egyezkedő tárgyalások folynak és illetékes körök azt hiszik, hogy néhány napon belül a meg egyezés mégis csak létre jön.

**Ha az erdőt nem termelik, két és fél
százalékot, ha a CAPS termeli,
0.65 százalékot keres****A CAPS a faipari vállalatokba tekintett tőke
40 százalékát megsemmisítette**

Arad, december 17.

A Kormány annakidején — 1931-ben — az állami erdőbirtokoknak autonóm kereskedelmi testületté való átalakítását az az indokolta, hogy a favállalatok anyagiilag leromlottak, egyrésztük megszűnt és így a megmaradt, tökeszegény favállalatok képtelenek azt a nyersanyagmennyiséget kitermelni és felvásárolni, mint a mennyi az erdőnek természetes és évenkénti utánanővekedése. Ezenfelül eladatlanul maradna az a famennyiség is, amelyet évente „vágásra érettnék” minősít a fatermelés. Az volt tehát a kormány panasza, hogy a leszegényedett faipar képtelen a természetes szaporulatot és a „megérett” anyagot a belföldön és a külföldön elhelyezni.

Ezenfelül azzal indokolta a kormány a CAPS kereskedelmi osztályának felállítását, hogy a magánvállalat csak akkor termel, ha kereslete van, ezzel szemben a CAPS mindig figyelemmel lesz az egyes vidékek munkahelyzetére és termelni fog akkor is, ha pillanatnyilag nincs a fa-
nak piaca, de a keresetre, illetve a munkára szüksége van az illető vidék famunkásainak.

Ez az autonóm ipari vállalat meg is indult és nyomában — milliókat és milliókat vesztett el az állam. Mindenekelőtt elvesztette azt az adómentenységet, amelyet a favállalatok és fakeszkesedők azelőtt fizettek, mert hiszen a CAPS konkurrenciája mellett boldogulni nem tudtak és így az iparok legnagyobb százaléka megszűnt.

Az állam e veszteségével szemben nem lehet azzal védekezni, hogy viszont a CAPS, mint üzleti vállalkozás, sokat keresett volna. Az erdőnek természetes hozamuk van. Az erdők fája nő és ezt az évenkénti utánanővekedést a szaktudomány felértékelte már és megállapította, hogy az erdő természetes értéknővekedése

évente az erdő értékének két és félszázaléka.

Vagyis: ha az erdőben nem dolgoznak, akkor az erdő két és félszázalékot keres, a CAPS ellenben dolgozik az erdőben és mégis csak 0.65 százalékot keres. Tehát a munkája eredménye majdnem kétszázalék ráfizetés. Az 1931-ben kiadott üzleti mérleg legalábbis ezt mutatja.

Es még egy érdekes adat: a CAPS-nak állami részesedés címén évente 700 millió lejt kellene az állam kasszájába befizetni. Ezzel szemben a CAPS 1933 első félévében 38 millió lejt fizetett be. Ha tehát meg akarna felelni kötelezettségének, a második félévben nemcsak a második félévre esedékes 350 millió lejt, hanem az első félévtől elmaradt 312 millió lejt is meg kellene fizetni. Erre képtelen azonban.

Hasznát tehát a CAPS nem hoz, habár megszerezte magának a közszállításokat és megfojtotta a magánkereskedelmet. A statisztikai hivatal hiteles kimutatásából vesszük azt az adatot, amely szerint a CAPS fennállása óta a faipari vállalatokba investált tőke 40 százaléka teljesen megsemmisült.

A liberális kormány most úgy döntött, hogy megszünteti a CAPS-ot abban az esetben, ha az érdekelt fakeszkesedelméssel érdemlő módon igazolni tudja, hogy ennek az állami vállalatnak az ország gazdasági életére káros hatása van. A kiküldött bizottság, amelynek az a feladata, hogy az autonóm pénztárak minden kereskedelmi természetű vállalatánál a legszigorúbb és a kereskedelmi szempontokat szem előtt tartó vizsgálatot levezesse, tegnap megkezdte munkáját. Egészen biztos, hogy olyan vádiratot tud ez a bizottság a CAPS ellen összeállítani, amelynek vádpontjai végre megszabadítják a szabad versenyből kizárt, faipart

KARÁCSONYI VÁSÁR**Rádió**

Megérkeztek az 1933-34-es szezon új készülékei. Fading-ki-egyenlítővel, legmagasabb szelektivitással, rövidhullámú rész-szel, legmodernebb csövekkel és dinamikus hangszóróval.

Standard 4+1 Super a legmodernebb konstrukció erős és kristálytiszt hang **Lei 13.500****Standard** 2+1 kiváló tiszta vétel 15-2000 mtr. hullámhossz **Lei 7.500****Philips** 3+1 „Super-Inductance” jó népevő-
készülék **Lei 8.350****Philips** 4+1 „Super-Inductance” hangtiszta vétel, Fading-ki-egyenlítővel, beépített szelektorral **Lei 11.900****Orion** 3+1 népevő jó hangerővel és hangtisz-
tasággal **Lei 8.500****Orion** 3+1 kis Super, nagy teljesítménnyel, kiváló hangtisz-
tasággal és hangerővel, állomásne-
vekre behangolt skálával **Lei 10.000****Lumophon** 3+1 34 típusú ve-
vőkészülék 15-2000
mtr hullámhosszal **Lei 10.500****Lumophon** 4+1 Super, legmo-
dernebb konstruk-
ció, magas frekvenciájú Penthodával,
Fadingkieggyenlítővel, 15-2000 mtr
Lei 14.500Várom b. érdeklődésüket és készüléküket ki-
vásárlására vételkötelezettség nélkül bemutatnom.**„ELECTRA”**

Robert Reichel, Kolostor-utca 22.

Olcsó cipővásár!**„CORSO”**

CIPŐÜZLETBEN

Brassó, Weiss Mihály-u. 9

Szosonok, galosnik és mindenféle

cipőáraknagy választékban rendkívüli
olcsó árak mellett!**Parföm, kölniviz**és drogeria-cikkek vá-
sárlásánál látogassa meg
bizalommal az**„APOLLO” drogeriát**
volt Kolostor-u. 9.
Vatta, kötezer, gummi cikkek stb.
Turisták, sportolók!**FÉNYKÉPEZŐGÉPEK** és mindenféle
fényképezési cikkek.**BARANYAI GYÖRGY**alsótömősi cserépkályhagyár lerakat
Brassó, Vasut-utca 26 szám.
(Teutsch-gépgyárral szemben).

Vállal javításokat és átrakásokat is.

Köpe és Bazant

Brassó, Kapu-utca 46.

**1933-as karácsonyi
nagyvásár****M. BLATT**harisnyaházban,
Kapu-utca 30.

Eddig még nem létezett olcsó árakon.

Francia Pullmann- sapka	csak	28-65
Női mellény, gyapjú	csak	135-220
Női NAPPA bélelt keztü	csak	185
Női reform-bugyi, fiannelbéléssel	csak	75
Férfi selyemsál	csak	120
Férfi NAPPA keztü bélelve	csak	198
Férfi mellény- Pullover	csak	100-198
Férfi sportharisnya	csak	75-105

Gyermek-keztü, putentharisnya, dus
választék, olcsó árak.Videki rendelést postán pontosan szál-
litok, utánvét mellett.**Ingyen nem lehet**rendes munkát követelni, de
mérsékelt áráért lehet dolgozni.**Krause Oszkár**női- és férfi-fodrász,
Hosszu-utca 52.**ZILAHY LAJOS**

REGÉNYEI

propaganda kiadásban, egész vászon-
kötésben:

KÉT FOGOLY	Lei 90.-
A SZÖKEVÉNY	78.-
HALÁLOS TÁVASZ	57.-
VALAMIT VISZ A VIZ	57.-

Kaphatók a

Brassói Lapok

könyvosztályában.

Óra, ékszer, optik**ZIEGLER**
BRASSÓ, KAPU-U. 28.Feldstecher
PunktafgläserAranyat
veszek,
becseréleksegít Önnek ki-
választani a leg-
alkalmasabb, leg-
szebb, legjobb és
legolcsóbb**órát,
ékszert
karácsonyra**Olcsó karácsonyi és újévi ajándéku vegyen **OSZTÁLYSORSJEGYET**, mert Önnek alig
viszont a megajándéko- **MILLIOMOS** lehet.**FORTUNA**

főelárusító Brassó részére, Weiss Mihály-u. 5. Tel. 3-99.

PODOABE POM

ASORTIMENT COLOSAL *Prețuri eftine*

LINDENBERG JUCARII S.A.R.

SMÂRDAN 12

Hat hete van érvényben a cseh—román kereskedelmi szerződés, amelyre máris súlyosan ráfizettünk

A kereskedelmi minisztérium nem ad többé cseh beviteli engedélyt

Prága, december 17.

A cseh—román kereskedelmi szerződés hat héttel ezelőtt lépett életbe. Az első hat hét üzleti forgalma azt bizonyítja, hogy az új szerződés Romániára nézve nem kedvező.

E kereskedelmi szerződés szerint a cseh behozatalnak 60 százaléka textilárú, a további 40 százaléka pedig gép, üveg, porcellán és késztyű-árukból tevődik össze. A csehek e hat hét alatt be is hozták a maguk kontingensét az országba. A romániai kereskedő vásárolta a csemet, mert az olcsó és mert szüksége van rá.

Románia ezzel szemben nem tudta kivenni azokat a mennyiségeket, amelyeket az új kereskedelmi szerződés részére engedélyezett. Mi nem tudtuk a magunk természetfeleségeit kiszállítani, mert egyrészt azokért a cseh vevő nem jelentkezett, másrészt pedig különböző gátló körülmények tornyosultak a kivitel elé.

Tengerit nem tudtuk kiszállítani, mert az ideit természetünk nedves és így szállításképtelen. Buzát nem vásároltak tőlünk a csehek, mert a mi buzánk drágább, mint ahogyan azt Csehországban meg lehet venni. A sertéskivitelünk is elakadt, mert Magyarország nagy tételekre igen olcsó ajánlatot adott a cseheknek.

Csehország jóformán csak kukoricát, búzát és sertést vesz tőlünk és mivel ezeknek nem tudunk a piacunk versenyképesen jelentkezni, voltaképpen nincs is mit exportálni. Így aztán a román—cseh kereskedelmi szerződés első hat hete után hihetetlenül passzív a cseh—román kereskedelmi mérlegünk.

A helyzetjelentések, természetesen, beutottak a kereskedelemügyi minisztériumhoz is, amely a cseh—román kereske-

delmi mérleg passzivitását úgy akarja el-
lensúlyozni, hogy

a jövőben egyáltalában nem ad ki Cseh-
ország részére behozatali engedélyt.

A minisztériumnak ez a határozata nemcsak cseh részen, de magában Romániában is megdöbbenést kelt. Utóvégre is így még sem lehet eljárni. A két állam között szerződés van, amelyet, mint minden szerződést, respektálni kell. De ettől függetlenül, a cseh—román kereskedelmi szerződésre támaszkodva, román kereskedők igen nagy üzleteket kötöttek Csehországban. Árukat rendeltek, előlegeket adtak, költségeket fektettek be és így a behozatali engedélyek megtagadása nemcsak a cseh külkereskedelemnek, hanem a romániai belkereskedelemnek is kára.

Tagadhatatlan, hogy a szerződés elő-
jogai nem maradhatnak egyoldalúak és így a kötött szerződésen változtatni kell, de ez a változtatás ilyen egyoldalúan, mint ahogyan a kereskedelemügyi miniszter csinálja, nem történhetik meg.

Ugyancsak elmérgesedett a kereskedelmi viszony Románia és Lengyelország között is. Itt felfüggesztették a román—lengyel kliringezményt, azzal az indoklással, hogy míg Románia egyre-másra adja ki a Lengyelországot kedvezményesítő behozatali engedélyeket, addig Lengyelország tőlünk jóformán semmit sem vásárol.

Lengyelország ezt a vásárlási passzivitását azzal indokolja, hogy nincs Romániától mit vásárolnia, amire válaszként a kereskedelemügyi kormány itt is beszüntette az importengedélyek kiadását.

Efész bizonyos, hogy e két országgal szemben alkalmazott retorziók súlyos nemzetközi gazdasági komplikációkhoz, esetleg vámháborúhoz vezethetnek.

kara. — BECS. 13: Hgv. 16.55 Operarészletek. gramofonon. 21.30: Jugoszláv muzsika. 23.20: Hgv.

Szerda, december 20.

Bukarest. 13: Hírek, gramofon. 14.15: Könyv-
nyű zene. 18: Hgv. 20: Rádiószabadegyetem.
21: Kamarazene. 21.30: Előadás. 21.45: Svlvie
Secosanu-Humita asszony dalestje. 22.15:
Wechsler lly zongora-hgv. 23: Román zene. —
Budapest. 7.45: Torna, gramofon. 10.45: Hírek.
11: Aktuális óra. 13.05: Hgv. 14.30: A Mánlits
szalonzenekar hgv. 17: Asszonyok órája. 18:
Gramofon. 19.30: Egyházi zene. 20.30: Dobn-
nyil: „Tenor” című operája. Liszt: „Pesti far-
hang” c. táncjátéka. A hangverseny szüneté-
ben: hírek, majd táncmuzsika. — Bécs. 12.30:
Hgv. 14.10: Híres művészek hanglemezei. 16.50:
Gramofonsláger. 19.55: Wagner: „Tannhäu-
ser” c. operája. 23.55: Táncmuzsika, gram-
fon.

KEDD, DECEMBER 19.

BUKAREST. 13: Hírek, gramofon. 14.15:
Könyvnyű zene. 18: Vegyes zene. 19.15: A hgv.
folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Gaby
Stefanescu-Augustin asszony dalestje. 21.20:
Szimfonikus hgv. 22: Előadás. 22.15: A hgv.
folytatása. — BUDAPEST. 7.45: Torna, gram-
fonon. 10.45: Hírek. 11: Aktuális óra. 13.05:
Oziza József és cigányzenekara. 14.30: Szikla
Vokálkvartett. 17: Asszonyok órája. 18: Hi-
res gavlallérok (Forró Pál előadása). 18.30: Ze-
nekari hgv. 19.30 Francia nyelvlecke. 20: Gram-
ofon. 20.30: Előadás. 21: Zongorahgv. 21.40:
Hírek. 22: „A fiatal Erkel kortársai.” (Hang-
vers n.). Dr. Dohnányi Ernő, Csoda Gizella,
Szó 33. erene és Závodszy Zoltán közremű-
ködésével. 23.40: Rigó Jancsi és cigányzene-

Csütörtök, december 21.
Bukarest. 13: Hírek, gramofon. 14.15: Köny-
vnyű zene. 17.15: Gyermekelőadás. 18: Vegyes
zene. 19.15: A hgv. folytatása. 20: Rádiószaba-
degvetem. 20.40: Opera (gramofonon). —
Budapest. 7.45: Torna, gramofon. 10.45: Hírek,
11: Aktuális óra. 13.05: Rád óhgv. 14.30: Kato-
nazene. 18: Mezőgazdasági óra. 18.30: Hgv. 20:
Győri Pál dalestje. 20.40: „Fading.” Egy író
arcképe. (Márai Sándor előadása). 21.10: Gram-
fonon. 22: Vigjáték. 22.50: Hírek. 23.10: Veres
Lajos és cigányzenekara, Kalmár Pál (ének)
közreműködésével. 24: „A magyar dal.” (Mohá-
csi Jenő németnyelvű előadása, majd dzsez. —
Bécs. 13: Hgv. 17.20: Dajos Béla és zenekara
(gramofonon). 23.10: Esti hgv.

KARÁCSONYI VÁSÁR

Nem a RUHA teszi az embert, de a jó RUHA az
EMBER NÉVJEGYE!

Ma drága a pénz! — Még karácsonyra sem
lehet akármit venni! — VEGYEN AJÁNDÉKOT, DE
VALAMI HASZNOSAT! — Ruhának, kabátnak min-
denki örül, mindenki szívesen fogadja, a legto-
vább tart és amíg viseli, HÁLÁSAN GONDOL ÖNRE

WESTEMEAN

Női, férfi- és gyermekruházati cikkek ÁRUHAZA! Finom URISZABÓSÁG A!
BRASSÓ, Korona-szállodával szemben. Telefon 7-10. Központi Hitellroda tagja.

Karácsonyi ajándék-árak

M. JÓZSEF

Harisnya- és kötöttáruháza, Kapu-u. 25

Női gyapju divatbluzok	75-től	I-a férfilingek	- - 108-tól
Női téli ref.-nadrágok	48-tól	I-a tértizoknik	- - 15-től
Női téli keztyűk	- - 27-től	Selyem nyakkendők	- 22-től

Gyermekharisnyák Lei 10-től
Gyermekpuloverek „ 40-től
Gyermekkeztyűk „ 24-től

**FÉNYKÉPEZŐ-
GÉPEK**

AGFA, KODAK, ZEISS-IKON,
VOIGTLÄNDER

**MANICÜR-
KAZETTAK**

KÜLÖNBÖZŐ KIVITELBEN.

KÖLNIVIZEK

LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN.

**KÜLFÖLDI
PARFUMOK**

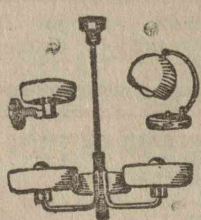
COTY, D'ORSAY, HODNUT,
HOUBIGANT, WORTH.

OLCSÓ ÁRAK!

DROGÉRIA

KRAFFT & HERBERTH R.T.

BUZASOR 7.

**Welkens-csillár
a lakás díszé!**

Mielőtt vásárol,
feltétlenül tekintse
meg raktáramat!

Olcsó árak!

Brassó, Szent-János-
utca 32. Tel. 3-81.

Tűkőrfényszóróimmal az áram-
költség felét megtakarítja!

VEGYEN prak-
tikus ajándék-
ként CIPŐT,
HÓCIPŐT, HÁZI-
CIPŐT RECLAM
cipőüzletben,
Brassó, Weiss
Mihály-utca 1.

**KARÁCSONYI
AJÁNDÉKOT**

olcsón és jól vásároljon

DEPNER & ROTH

kézműáruházában,

BRASSÓ, Kapu-utca 5.

Hitelközpont tagja.

Órák, ékszerek és látszerek

FUHRMANN J.

BRASSÓ, KAPU-UTCA 4.

Radione-rádió

legjobb,
legismertebb,
legelterjedtebb!
Bemutatás kötelezettség nélkül. Ked-
vező fizetési feltételek!
raktár és képviselet!

Leonida & Co

Rezső-körút 5. Telefon 5-35.

Ne hanyagolja el!

Látogassa meg téli cikkekkel dusan felszerelt raktárunkat:
férji-, női- és gyermekszövelek, piké-
barchetek, flanellek, sima- és mintásbársonyok, zefírek,
puplinok, színes és mintás paplan-kliottok, nagy választék
Schroll és belföldi vásznakban, minden
szélességben, dus raktár mintás- és divat-selymekben.

Jelzavunk: **NAGY FORGALOM, KIS HASZON!!!**

Luca P. Niculescu

Fiókja, Utódja:
Jon Munteanu, Brassó.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Aláíróknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Finom női gyapjuharisnya 50 lej, Gross Ferenc harisnyagyárában, Brassó, Kapu-utca 38., udvarban. 14052

Elsőrendű minőségű

SKI

kapható

Brassó, Fekete-u. 50.

FINOM MELEG GYAPJU HARISNYAKAT, cérna férfi-zoknikat, gyapju stucnikat, férfi sportharisnyákat TARTÓS ANYAGBÓL OLCÓSÁRON KÖTÖK. Cím: Brassó, Str. Nicolai Filipescu 59. földszint jobbra. (Volt Hátszókő-bánya) 12937

Az 1934-es év legkövetkezősebb

Super-rádiója
800 lejeshavirészletre

Orion 3+1 lámpás Reflex kapcsolású Super készülék. Típus: 7133, 7 hangolt kör, 3 sávzűrő, minden zenei igényt kielégítő hangszínezet. Új típusú modern csövekkel Vételkötézettség nélkül bemutatjuk.

BRAUN S.

Brassó, Strada N. Titulescu (Tehénpiac) 7.

Tegnap hallotta rádióban: Fülöpnél finom, olcsó szaloncukorkák, bonbonok kaphatók.

Nagy karácsonyi vásár!

Mode de Paris női kalapszalonna nagy választék hermelin, bársony, angora és filczkalapokban Hölgyek, míg a készlet tart, siessenek vásárolni Kalapok már 125 lejtől

Tisztelettel.

Benedek Lenke

kalapgyártás Brassó, Kapu-utca 32 szám.

Hálószobabutor olcsón eladó. Pethő asztalosmester, Brassó, Str. Gheorghe Lazar 3. Czelltelep. 14047

Allást nyer

Okleveles ápolónő kerestetik. Cím 14053. szám alatt a brassói kiadóban. 14055

Allást keres

Gyógyszerész, román-magyar nyelvtudással, gondnoki képesítéssel, ajánló levéllel, állandó állást keres. Ajánlatokat a Brassói Lapokhoz „Mindden tekintetben megtevel” jelíggel. 14020

Lakás

Rendelőnek, vagy jobb irolának alkalmas helyiségek, közvetlen az Astra mellett kiadók. Brassó, Hosszu-utca 7. 14019

Mit tegyek? Mit ne tegyek?

Ha szép akarok lenni

A nő és a férfi kozmetikája írta: Dr. Mezey Károly kozmetikus, bőrorvos. Ára 73.- lej. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától. Brassó, Kapu-utca 40.

Házasság

Megnősülne ötven év körüli, állásban levő izraelita özvegy. Elvenne negyven év körüli nőt, hozománnyal. Leveleket „Fabrica Plășul” Plășii de sus, jud. Ciuc. 14050

Női- és férfiszövetek

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon a

„POSTĂVĂRIE”

E. ROSENBERG

cégnél, Brassó, Virágsor 17. (Hirschert-utca sarok)

KARÁCSONYI VÁSÁR

ANYAGBAN, SZABASBAN, KIDOLGOZÁSBAN, VISELÉSBEN

LEGTÖKÉLETESEBB SKI-RUHA

Seiffert Róbert és Társa

uri- és női szabóságánál,
BRASSÓ, HIRSCHER-UTCA 8. SZ.

Nincs ember, aki ne fogadna szivesen karácsonyra ajándékba

ékszer, órát.

Személyrege minden előírás szerint szállítok. — Tülszallat 24 óra alatt javítok.

GUTTMANN,

Brassó, Kapu-utca 40.

Kevés pénzért sokat és jól,

ez a mi

karácsonyi ajándékunk!

36-65 Leiert Divatflanellek,
29 „ Barchendek,
125 „ Férfiinget 2 gallérral,
19 „ Női harisnyák,
9 „ Férfi zoknit,
35 „ Fehérnemű-tussort divatszineken

Szővetek, selymek, paplanok, fejkendők, vásznak, stb. stb.

Reclama-áruház

Appel és Vogel, Kapu-u. 33
(harminchárom!)

KERTÉSZ

HENRIK

STR. SFT-IOAN 23.
Telefon 5-52.

Egészségügyi vállalat

ALAPITTATOTT 1905.

Fürdőszoba berendezések mindenféle gáz-, gőz-, vízvezeték csövek és felszerelési cikkek. — **Olaj és központi fűtő-berendezések.** Erdély legrégibb és legolcsóbb raktára.

Biri néni

szakácskönyve a legjobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100.- lej. Postán utánvétellel szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Óra, ékszer, szemüveg, vérszűk munka

GRUBER-ÉI, BRASSÓ, KAPU-UTCA 54.
1905 óta a KARÁCSONY AJÁNDÉKA.

ELBE

HARISNYAHÁZ, Brassó, Kapu-u. 42

Női téli harisnya - - - - 19 Lei
Női téli harisnya - - - - 26 „
Női gyapjuharisnya - - - - 60 „
Női selyem béleltharisnya - - - - 63 „
Férfi télizokni - - - - 20 „
Férfi gyapjuzokni - - - - 39 „
Gyermekeharisnya, cérna - - - - 10-15 „
Női-, férfi- és gyermekekeztük - - - - 28 „
Női és férfi kötött gyapjukeztük - - - - 60-70 „
Gyermeke kötött gyapjukeztük - - - - 40 „

Sport pulóver - - - - 59-65 Lei
Női kazak divatszineken - - - - 130 „
Gyermekepulóver - - - - 49 „
Divatnyakkendők - - - - 49 „
Női- és férfi selyemsálak - - - - 98-110 „

SZÉPÉSZETI ŐSZTÁLLYAL

bővítettem ki nőifodrász szalonomat Dr. Winklérné, Beck Rózi (dipl. Paris Barbara Gould) veze tése alatt Speciális modern párisi kezelések.

HOLNÁR ANTAL Brassó, Weiss Mihály-u. 21

Elegáns télikabátok, estélyi ruhák, szövetrohák, szolid árakban

Margaret-szalomban

BRASOV,
Marmrosch-palota, Piața Libertății No. 10.

A MI SZÉP, A MI BÂJOS

asszonyunkkal egy thea, egy keleti cigareta, halk szavak, kenyelmes tolet. asztalkán a BELMONT-rádó, — OPERÁK, MŰVESZHANGVERSENYE erre mondja a nemet: „Das lebt sich!”

ALOM? — NEM!

Telefonáljon a 199-nek — estére már Őni is trügylük a Belmont-rádióért

„NOVY”-rádiólaboratórium,
Brassó, Ró-satér 19

GOMBOS URISZABASÁG

BRASSÓ, Kapu-utca 41 szám alatt.
Télikabátok, felöltők, öltönyök stb elegáns, szolid kivitelben, jutányos árban készülnek.

Uri- és nőiszabóságom

új címe: Brassó, Hirschert u. 7 szám
Pontos szabás, Gondos kiszolgálás.
Mérsékelt árak.

Stoica Péter

Bőriparosok!

Támogassátok a saját vállalatotokat. Mindegyikük
bőr és talp a legolcsóbb
BŐRIPAROS MESTEREK ARÚCSARNOKA
R-T-nél, Brassó, Rózsater 2 szám alatt

Napos utcai lakás

2 szoba konyha, január 1-től kiadó
Brassó, Hátszókő-utca 29 sz. I.

Esőben, hóban,

sáros, lucskos időben sem szeret Őn hó- vagy sár-cipőt viselni? — Nem baj! A legrosszabb időben is VISELJEN!

MOCIORNITA-CIPŐT

mert azok szavatoltan vízhatlanok, amellet tartósak, divatosak és olcsók

A D. MOCIORNITA cipőgyár saját lerakata Brassóban, a Str. Voevodul Mihai (volt Kolostor utca) 14 szám alatt van, keresse fel teljes bizalommal.

A MOCIORNITA-gyár nem készít ragasztott talpu cipőt, nem használ vásznat, vagy utánzatot, hanem kizárólag valódi és nagyon jó sevrő vagy boxbőrt, ugyanúgy a talp is a legerősebb, év-századok óta bevált, cserzésű bőrből készül.

Óvakodjon az utánzatoktól és feltétlenül győződjön meg róla, hogy minden egyes talpba be van-e vésve MOCIORNITA neve? — TELEFONSZAMUNK 70

